quando literæ continerent certam formam quæ per iudicem executorem ſeruata non fuiſſet *c.cum dilecta cum ibi adductis* per Fel. ex *n.6. de reſcrip.* Lancel. *de attent.n.4.in præfa.in n.*477.Flam.Pariſ.*de reſigna. benef.li.*13.*q.*6.*c.*24.Quinto limitat.*n.*235 quādo pro parte poſſeſſoris probaretur quod tales literæ eſſent ſubreptitiæ, vel obreptitiæ *c.poſtulaſti. c.ſuper literis de reſcrip.* Aym.*conſ.*58 *numero duodecimo* Lancellotus *vbi ſupra numero* 478. de clauſula autem, *amiſſo quolibet illicito detentore,* appoſita in literis Apoſtolicis ait *à numero* 236. quod licet faciat iudicem executorem mixtum , & requirat ordinem iudiciarium ſecundum Felinum poſt Abbat. & alios *in capite de cætero numero nono de re iudic.* Marcheſ. *dicta* 2.*parte capite* 3.*numer.*35. *cum aliis*, tamen quando gratia eſt iuſtificata legitime, & literæ non ſunt expeditæ ſub intruſione, non retardat executionem literarum, & ita ſeruari videt & tradit Ferret. *conſi.*7.*n.*12 *in fin.& num.*13. nam aliter cum d.clauſ. ſemper apponatur, nunquam literæ Apoſt. haberent paratam execut.de aliis & limitatio.remittit *n.*238 Lancel. *d.c.*4 *in præfat. à n.*477.*vſque ad n.*507.&in prædict.caſib.vt admittatur appellatio, &ſuſpenſiua proponitur,inquit ibi. commiſſio ab appellante porrecta in plena ſignatura gratiæ, vel iuſtitiæ , & deducuntur cauſæ grauaminis iudicis executoris, & poſtquam ſignatura guſtauit de illis interdum ſolet reſcribere, & committere ſimpliciter cauſam appellationis in Rota, & interdum ſolet adiicere clauſulam, *Si quid exequendum ſit ipſe Rotæ iudex exequatur*, quæ clauſula aufert poteſtatem exequendi à iudice à quo & illam transfert in iudicem ad quem Rota *deciſ.*477. *n.*7.*lib.*3.*par.*3.*diuerſ.*Lancellot.*c.*18.*n.*58. Et fuit deciſum in Toletana parochialis, 23 Ianu. 1604 coram D.Sacrato, &c. interdum etiam ſolet ſignatura reſcribere *Paritis literis arbitrio Rotæ,&c.* Sed certa clauſula *paritis literis*, ſiue *paritis arbitrio Rotæ* nunquam ponitur niſi in commiſſione appellationis, à ſententia vigore breuis. Et prædicta quidem doctrina Gonçalez videtur conformis ſtilo ſignaturæ. Quāuis Rota abſolute velit dari appellationem ſuſpenſiuam à dictis executoribus,ex quo tenentur aſſumere partes iudicis , quando eſt intruſus , & geſta poſt appellationem,ſeu in tempore ad appellandum eſſe attentata,vt patet ex adductis ſic potius videtur ſtādum ſtilo ſignaturæ ad dicta ſup. 1.*p.c.*5.*n.*120.& 4. *p.c.*2.*n.*18.

Ex quibus id tandem infertur, † quod ſi poſſeſſio
141 Beneficij ſit vacans , non tenetur executor aliquem citare, nec aſſumere partes iudicis,& ideo ab eo non poteſt appellari, Flores *d.q.*4.*n.*52. Quod procedit e-
142 tiam ſtante clauſula † *vocatis vocandis*, vt in illa Tuden. parochialis, de qua *c.ſequenti n.*44.& etiam ſtāte clauſula *citato N.* quæ videtur intelligenda quatenus ille poſſideat non alias. Si tamen comparet legi-
143 timus contradictor † pro ſuo intereſſe & præiudicio, de quo tamen ſi negetur debebit in continenti ſummarie docere iuxta notata per Doct. *in cap. veniens* 2.*de teſtibus* Menoch. *de arbitr.lib.*2.*caſu* 18. & Couar.*pract.cap.*16.*numero* 1. debet eum audire & aſſumere partes iudicis,vt per citatos, *ſup.n.*110.maxime Felin.*in d.c.ſi.n.*27.Etiamſi compareat poſt datum decretum,ſeu mandatum † poſſeſſionis, dum-
144 modo realiter non ſit capta , nam dum non eſt capta res videtur integra cum non præceſſerit ſententia in contradictorio iudicio. Sed poſt captam realiter
145 † poſſeſſionem contradictor comparens deberet recurrere ad ordinarium, & coram eo contra poſſidentem agere, ad audiendam enim huiuſmodi contradictorem , iam expirauit executoris poteſtas cum ſit noua actio&, nouum iudicium , quicquid ſit quoad defendendum inductum. de quo *dubio ſeq.* 146

Decimo dubitatur, † quamdiu duret poteſtas dictorum executorum, quibus mandatur vt prouiſum in poſſeſſionem Beneficij, inducant,& defendant inductum,&c. facientes eum ad Beneficium admitti ſibique de fructibus integre reſponderi, &c. de qua clauſula vide Rebuff. *in praxi in forma nouæ prouiſionis verb.& defendant inductum*, & in concordatis in forma mandati, verb.defendentes , & in rep.c.2. de conceſſione præben.29.30.31. clauſulis mandatorū.

In quo dicendum videtur, quod quamdiu † non 147
eſt facta executio durat iſta poteſtas, etiam poſt annum à ſententia lata contra intruſum, ſeu contradictorem cum ſit acceſſoria ad gratiam, *argum. capit. ſi ſuper gratia, de offic. deleg. in* 6.& quod inf. dicitur, *nu.* 313.

Non obſtat tex. *in ca. quærenti de offic. delegat.* † vbi 148
delegatus Papæ non poteſt exequi ſuam ſententiam, niſi vſque ad annum, quia loquitur de delegato ad cauſam principaliter, & diuerſa eſt ratio in executore gratiæ, cuius poteſtas tanquam acceſſoria debet durare ſicut ipſa gratia, ad *reg. acceſſorium in* 6. & ſic videtur accipiendus Innoc. *in c.pro illor.n.*3.*de præb.* & ibi Abb.*n.*10.

Data vero poſſeſſione non eſt finitum † eius offi- 149
cium, donec habeat fructus, Card. *in Clem. ſi plures, n.* 2.*de præb.* & Flores *quæſtione quarta, numero* 60. nam alias gratia non eſt plene executa, maxime cum in d. clauſula expreſſe habeatur, quod faciant de fructibus reſponderi: Quamuis ſi negentur fructus non † ra- 150
tione tit. vel gratiæ , quæ impugnentur, ſex ex alio capite, & ratione : vt quia prædia ex quibus præueniunt dicuntur non ſpectare ad Beneficium, ſeu aliquæ decimæ dicuntur ad illud non pertinere, executor non ſe intromittet , quia eſt q. omnino ſeparata ab executione, Cardin. *d. numero* 2.& ibi Boniſ. *numero* 63.

Difficultas eſt, quando prouiſus ſemel † fuit indu- 151
ctus in poſſeſſionem plene, quanto tempore duret poteſtas executoris,& effectus illius clauſulæ ad illū defendendum ſi in poſſeſſione turbetur.

In qua communis opinio eſt ſecundum † Felin. *in* 152
d.cap. quærenti ad ſi quod illa poteſtas durat vſque ad annum à die poſſeſſionis per illum tex. quod etiam tenet Card. *d. num.*2 & ſequuntur Menoch. *de reun. remed.*1.*n.*90. & Flores *ſup.* & videntur etiam tenere Boniſ. *d. nu.*63 & Puteus *dec.*334.*n.*5.*lib.*1.& *deciſ.* 18.*lib.*2.

Alij dixerunt quod † durat ad inſtar poteſtatis 153
conſeruatoris de qua *in cap. ſi. de offi. deleg. in* 6. vt refert Abb. *in d.c. pro illor. de præb. n.*11. & ſic quod non claudatur anno.

At Io. Andr. *in d.c. pro illorum*, dicit, † quod audi- 154
uit curiam tenere, quod ſi aliquādiu inductus in poſſeſſionē pacifice poſſedit, expirat eius poteſtas, quod ſatis placet Abb. ibi, & Staphil. *de literis gratiæ, tit. de vi & effectu clauſul. §. ſignificatio clauſulæ inducentes, n.*3. ne præiudicetur poteſtati Ordinariæ *arg. cap. ad hæc de reſcr.& c. peruenit.*11.*q.*1.& tenere videtur Innoc. *ſupr.* & Flores maxime ſtante Concil. Trid. *ſeſſ.* 24.*c.*20.*n.*62.63.& 64.& facit pro hac ſententia tex. 155
† *in c. in literis de officio deleg.* Nec obſtat tex. *in d. ca quærenti*, quia procedit quando nondum fuit facta executio, ſi enim delegatus executus eſt ſententiā ſuā, & aliquamdiu ille pacifice poſſedit, expirat etiā intra annum

annum poteſtas delegati, quia annus non datur , niſi pro executione facienda, quantumuis in continenti ille moleſtatur , poteſt delegatus exercere officium ſuū, quia non poteſt dici facta executio, ex quo incontinenti eſt facta turbatio, ita Io. And. & Abb. *n.*6.& Fel. *n.*20. *verſ.*2. *in d. ca. quærenti*, idem Ab. *in d. ca. pro illor. n.*10. contra gloſ. *ver. ad integr. in d. cap. quærenti*, & ibi Card. & *in d. c. pro illorum*, & *in d. Cl. ſi plures n.*3.

§. 2.

Quid debeant verificare d. executores.

SVMMARIA.

*QVid debeant verificare prædicti executores literarum Apoſtolicarum, à n.*156.

Et quoad executores literarum in forma gratioſa? Reſoluitur non teneri aliquid verificare pro executione facienda, niſi alius ſit in poſſeſſione Beneficij, quem debet citare, vel alias compareat legitimus contradictor, tunc enim executor debet aſſumere partes iudicis, & impetrans verificare ſuam gratiam, & narrata in ea maximè parte opponente, etiamſi eſſet procedendum executiue, &c.

Impetrans tenetur verificare narrata in ſua gratia, quæ mouerunt Papam ac conceden. vel ad facilius conceden, etiamſi non negentur & parte non opponente, numero 161.

*Impetrans parte non opponente, non. tenetur verificare, niſi ea quorum falſitas vitiat gratiam quia impetrans alias eſſet inhabilis, vel quia ſunt fundamentum gratiæ, vel quia gratia fuit facta ſub cōditione, & ea quorum expreſſio mouit ad conceden. vel ad facilius concedendum. parte vero opponente tenetur verificare omnia narrata , etiam valorem Beneficij , & obtentorum. narratum , & qualitatem Beneficij narratam, &c. & ita videntur intelligendæ quadam dec. Rotæ, à n.*162.

*Vbi narratur valor Beneficiorum diſtincte , & ſeparatim, debet ita probari, & non in confuſo, ſeu omnium ſimul, n.*165

*In verificatione valoris obtentorum , qualis probatio etiam minor ſemiplena ſufficit, à nu.*166. *Et Canonicatus, & dignitas, non habentes fructus in abſentia, poſſunt ſimul, ſeu cum alio poni in* 24. *licet alias ſolus ſoleat poni in* 24 *n.* 168.

*Impetrans tenetur verificare ætatem expreſſam n.*169. *etiam ſi ſolum inſtet pro abſolutoria, quando aduerſarius qui venit ex alio tit. illum alias iuſtificauit, nu.* 170. *niſi ſecundus impetrans impetrauit certo modo, quia primus non expreſſerat veram ætatem, ſeu ob defectum ætatis legitimæ , nam tunc certo modo impetrans teneretur id probare plene, numero* 171. *& ſequent.*

Improbatur conſil. Menoch. dicentis, non eſſe ſurreptitiam gratiam, in qua impetrans expreſſit, ſe tunc eſſe in 13. *ætatis anno cum ſolum eſſet in* 12. *quod non videtur verum, maxime ſi illi deeſſet vltra ſex menſes, imo ætas abſolute narrata debet omnino verificari, n.* 173. *& ſequenti.*

Cui incumbat onus probandi ætatem (& idem eſt de legitimitate) quando de illa non eſt facta mentio in gratia, à numero 175. *reſoluitur quod ſi quis petit ſententiam canonicatoriam, ſeu adiudicatoriam Beneficij, & ex aduerſo negatur eum habere ætatem legitimā, ei incumbit onus probandi ætatem, ſi vero ex aduerſo non negatur, non tenebitur eam probare &c. & quando negatur ſufficiat ad eam probandam ſemiplena probatio, quæ ſufficit ad probandas habilitates, etiam naratas , & vbi Papa dicit impetrantem ab examinatoribus examinatum, & idoneum repertum fuiſſe, ex eo probantur eius habilitates ad Beneficium requiſita, &c. & idem in tit. ordinarij. Si vero quis inſtat pro abſolutoria indiſtincte non tenetur probare ætatem non expreſſam, &c.*

*Quomodo probetur ætas remiſſiue, n.*186. *& num.*187. *& ſeq. ponuntur deciſ. Rotæ circa id.*

*In gratioſis omnia narrata ſunt verificanda, nu.*189 *& ſequen. vbi ponitur reſolutio Rotæ. Quamuis in reſcriptis ad lites ex pluribus narratis ſatis ſit vnum verificare, quod ſufficeret ad mouendum Principem, à numero* 191.

*Quod etiam procedit in materiis componendis, pro quibus ſoluitur compoſitio quantumuis magna, quia nihilominus remanent gratioſæ &c. n.*194.

*Coadiutoriam impetranti narranti ætatem, & alia impedimenta coadiuti, non ſufficit probare impedimentum ætatis tantum ex Rotâ, n.*195

*Improbatur conſilium Nauarri, quod diſpenſatione, ſeu priuilegio conceſſo ob plures cauſas, etiam copulatiue narratas, quæ omnes non ſunt de iure neceſſariæ, ſatis eſt vt vna verificetur ſufficiens n.*196.

*Qualibet expreſſio falſa vitiat gratiam, etiam quod alias eſſet princeps conceſſurus, n.*197. *Saltim quando eſſet talis, quæ induxit, aut mouere potuiſſet ad citius, ſeu facilius concedendum, &c. num.*198. *Et ſeq. vbi ponitur reſolutio Rotæ.*

Surreptio vitiat gratiam, nedum quando fuit cauſa inductiua & finalis gratiæ, ſed etiamſi fuit cauſa impulſiua, vt quia princeps alias conceſſiſſet, ſe non ita faciliter, nu. 200. *Non ſolum in Beneficialibus, ſed etiam in cæteris omnibus gratiis contra aliquos num.*201.

Capit. ſuper literis, de reſcrip. in 2. *caſu loquitur in reſcriptis ad lites, nec habet locum in gratioſis , numero* 202.

*Improbatur conſilium Rebuſ.*11. *valere diſpenſationem vbi impetrans expreſſit ſe vtriuſque iuris Baccalaureum, licet non ſit niſi in altero, n.*203. *& dec. Caſſad.* 7. *de conceſ. præb. n.*204.

*Sufficiet impetrantem verificare de facto Doctoratum narratum, n.*205. *Nā regulariter ſufficit per narratiuam verificari de facto, & non de iure, n.*206. *Saltim vbi non agitur de perpetuo præiudicio, nu.*207. *& ſeq. vbi ponitur reſolutio Rotæ.*

Qualitas narrata tendens in præiudicium alicuius, etiā quod facilius non inducat ad concedendum , verificanda eſt. n. 209.

*Gratia ſi neutri, de qua agunt relati, nu.*210. *Quamuis ſit conditionalis , & habeat duplicem conditionem, quod Beneficium vacet, & neutri ius competat, & impetrans debeat eam iuſtificare, & verificare, vtramque conditionem, ſicut etiam eſt iuſtificanda quoad litem narratam quam gratia ſupponit, n.*212. *& ſeq. vbi ponuntur reſolutiones Rotæ , tamen quoad non ius alterius ſatis dicitur iuſtificata ex eo, quod de tali iure in actis non conſtat , & numero* 214. *cum ſeqq. vbi ponuntur reſolutiones Rotæ , &* 216. *deciſ. Rotæ.*

Quod nō procedit quādo aduerſarius nititur prouiſione

Ordinarij, quæ non eſt iuſtificanda, cum Ordinarius prouideat Motu proprio, & Eccleſiæ, non perſonæ, & ſit narratiua non iuris, non iuſtificatur ex inſpectione actorum, & conſequenter impetrans gratiam, ſi nenti, debet aliunde probare, quod illi ius non competat, &c. numero 219. & ſeq. vbi ponitur reſolutio Rotæ.

Habens gratiam ab Ordinario, non tenetur eam iuſtificare, quia Ordinarius prouidet Motu proprio Eccleſiis, non perſonis, & cenſetur informatus de qualitatibus ſubditorum, à n. 221. vbi ponuntur reſolutiones Rotæ.

Qualis probatio requiratur pro iuſtificatione gratiæ, & verificatione narratorum, an plena & concludens, an ſemiplena ſufficiat, à n. 224. Reſoluitur quod narratiua ſuper qua principaliter fundatur gratia eſt plene probanda, vt narratiua reſeruationis deuolutionis non expreſſionis veri valoris, &c. pro verificatione vero narratiuæ quæ non eſt principale fundamentum gratiæ, licet ſit cauſa motiua, ſeu impulſiua & pars illius, ſufficit ſemiplena probatio, vt in narratiua valoris Doctoratus vel alterius qualitatis, & adducuntur reſolutiones & deciſ. Rotæ, & doctrina Gonçalez.

Executor literarum in forma dignum, ſeu commiſſaria, tam primus quam ſecundus nõ tenetur iuſtificare niſi illud, quod ſibi à Papa mandatur verificari nempe idoneitatem impetrantis, & cum gratia eſt per reſignationem in ſacris conſtituti, quod aliunde habeat, vnde commode viuere poſſit, n. 231.

Quamuis communiter ſoleat fieri informatio ſuper verificatione omnium narratorum, n. 232.

Idoneus in propoſito quis dicatur, ſeu in quo conſiſtat idoneitas, numer. 233. Reſoluitur conſiſtere in legitimis natalibus ordine, ætate, moribus, & ſcientia, &c. & numero 234. Ponuntur declarationes Sacræ Cong.

Quomodo dictus executor debeat dictam idoneitatem, &c. n. 235. Reſoluitur idoneitatem quoad literaturam verificandam eſſe per examen perſonæ, quoad alias vero qualitates, & quod aliunde viuere poſſit reſignans per teſtes, ſeu alias probationes.

Ad parochiales in forma dignum, examinatores debent facere relationem & approbationem, non ſolum quoad literaturam, ſed etiam quoad clericatum, legitimitatem, ætatem, mores, &c. à n. 236. & ponuntur declarat. S. Cong.

Inſtitutio parochialis facta ab ordinario præſentato à patrono facta ſolum relatione ab examinatoribus quoad ſententiam, & non quoad mores, &c. eſt nulla ex Rota, quamuis alias aliud dixiſſet à numero 239.

In idoneitate probanda non requiritur citatio alicuius, aut vocatio partis, etiamſi adeſſet intruſus, vel cõtradictor, à n. 242.

Nec eſt neceſſarium ſuper idoneitate teſtes in forma recipere, ſed ſufficeret executorem extraiudicialiter ſe informare, numero ducenteſimo quadrageſimoquarto. Nec verbum ſi conſtiterit, includit citationem partis, quando committetur executio de re vacante, & licet eam includat, ſi de re non vacante committitur, & ſic cum adeſt intruſus, tamen intelligendum eſt reſpectu actuum iudicialium, & quæ fiunt in forma iudicij, qualis non eſt examinatio, &c. à numero 245. & numero 247. Adducitur reſolutio Rotæ.

Delegatus cui Papa committit, vt ſe diligenter informet de vtilitate Eccleſiæ, & ſi repererit in euidentem vtilitatem cedere alienationem confirmet, &c. ſatis eſt adhibeat cognitionem extraiudicialem, abſque citatione, & pro eo præſumitur, &c. numero 248.

In diſpenſationibus quæ committuntur Ordinariis, cum clauſula quod diligenter ſe informent, &c. non eſt neceſſarium teſtes in forma recipere, ſed ſufficiet extraiudicialiter ſe informare n. 249. & quædam declaratio S. Cong. quæ ait requiri citationem, intelligitur quando eſt aduerſarius n. 250.

Si per teſtes præſentatos probaretur idoneitas impetrantis ſeu veritas precum diſpenſationis, ipſi tamen executori contrarium conſtaret, non liceret exequi commiſſionem, &c. numero 251. & ſemper expediret, quod in huiuſmodi verificationibus examinarentur ex officio aliqui teſtes, qui rem melius ſcire poſſent, &c. n. 252.

An ſi ſemel examinatus, non reperiatur idoneus, poſſit iterum examinari, & illi tunc reperto idoneo Beneficium conferri? à n. 253. Reſoluitur negatiue; maxime in parochialibus. nam in aliis Beneficiis probabile videtur poſſe, quamuis quoad congruam reſignantis ſufficiat quandocumque de illa conſtare, quamdiu res eſt integra, &c. Cauendum tamen erit in reſignatione ne incidant in conſtitutionem Gregorij XIII. de publicandis, &c. n. 257.

An ſi impetrans ſit reuera idoneus, nõ tamen ſit per executorem verificatum, teneat collatio? n. 258. Reſoluitur quod non, nam eſt conditio non exiſtentiæ, ſed cognitionis.

An ſi impetrans ſit idoneus, & per executionem ſciatur, poſſit ad executionem procedere abſque alia verificatione, ſeu informatione à n. 259.

Reſoluitur quod; non alias prouiſio erit nulla propter defectum formæ, & conditionis de limitato modo ſcientiæ, quam important illa verba, ſi repereris idoneum, ſicut clauſula ſi eſt ita.

Quod procedit etiamſi de idoneitate notorie conſtet, nam quando examinatio eſt de forma, prætermitti non poteſt quantumcumque examinandus ſit notus, præſertim in parochialibus in forma dignum cõtra aliquos, à n. 264.

Si executor cui committitur collatio Beneficij ſimplicis in forma dignum committit examen alicui, qui dat illi ſchedulam approbationis abſque examine, quia eſt ſibi nota ſufficientia, an cenſeatur ſeruata forma examinis, & valeat collatio, nu. 269. Reſoluitur quod ſic licet tutius ſit, quod fiat examen aliquod pro forma.

An ſi dictus executor fecerit examinationem, & putans ipſum idoneum, cum non eſſet, contulit Beneficium, collatio valeat? à numero 270. Reſoluitur quod ſic, quod tamen ſecus eſſet in diſpenſationibus commiſſis Ordinario, & quoad congruum reſignantis.

Si per examinationem factam, ſeu alias executor intelligeret, ſeu intelligere deberet eum non eſſe idoneum, & nihilominus conferret, collatio non valeret. nu. 274. In parochialibus debet executor impetranti conferre, & collatio erit valida ſi examinatores illum approbant, quamuis ipſe eum non putet idoneum. nu. 75.

An ſit neceſſarium conſtare, quod reſignans tempore reſignationis, & datæ aliunde habeat congruam, an vero ſufficiat quod eam habeat tempore executionis gratiæ? à num. 276. Reſoluitur ſatis eſſe quod de ea conſtet

conſtet tempore executionis, cum verba, ſi tibi conſtiterit, ſint futuri temporis, & qualitas adiuncta verbo debeat intelligi iuxta tempus verbi, & ſic limitatur reg. quod ſurreptio conſideratur reſpectu datæ, & adducitur dec. Rotæ & ſi tempore executionis reſignans eſſet mortuus, non eſſet opus eius congruam verificare, numero 280. vbi ponitur declaratio S. Cong.

Si executor quia ſibi non conſtitit de congrua, pronuntiauit non eſſe locum executioni literarum, non erit locus appellationi, nec ſufficiet in gradu appellationis conſtare. n. 281.

Cum reſignatio eſt expedita in forma gratioſa, tunc clauſula, ſeu narratiua de congrua, debet eſſe vera tempore datæ, ex d. reg. n. ducenteſimo octuageſimo ſecundo.

In diſpenſationibus matrimonialibus quæ committuntur Ordinariis ſufficit narrata eſſe vera & verificari tempore executionis commiſſionis, licet tempore datæ non eſſent vera contra aliquos, quamuis ſecus ſit in diſpenſatione in forma gratioſa, à numero 283.

In diſpenſationibus cum copula, in quibus impetrantes narrant copulam præceſſiſſe, & quod niſi matrimonium inter eos contraheretur ipſa diffamata remaneret, &c. Si iſta non eſſent vera tempore impetrationis, ſed poſtea conſulto copulam habuiſſent, vel alias infamiam procuraſſent, diſpenſatio non valeret, & ſic procedet ſententia aliquorum, numero 287. & ſeq.

Non ſufficiet cauſam narratam fuiſſe veram tempore impetrationis, & relationis factæ Papæ, ſi tempore executionis deficiat, etiãſi non ſit vera, quamuis diſpenſatio facta, & maxime ſortita effectum non vitietur, etiamſi poſtea cauſa deficiat, &c. à numero 289.

Diſpenſatio ob paupertatem, ſeu dotem minus competẽtem, non vitiatur, ſi poſtquam Ordinarius diſpenſauit mulier facta eſſet diues, etiamſi nondum matrimoniũ eſſet contractum, n. 291. Etiamſi tempore diſpenſationis haberet ſpem quaſi certam ſucceſſionis, vel applicationis bonorum, ſi non eſt legitima neceſſario ſibi debita. n. 292.

Narratiua & clauſula quod reſignans habet aliunde, vna cum penſione ſibi reſeruata vnde viuere poſſit, verificatur ſufficienter ſi ex penſione illa habeat vnde viuere poſſit, licet non verificetur, quod habet etiam aliunde, nu. 293. Et quamuis in literis dicatur dummodo aliunde habeat, vnde viuere poſſit, non excluditur, quin penſio ſit in congrua computanda, numero 294.

Admonetur lector quod in hac materia de executione & verificatione literarum caueat à Flores Mana, num. 295.

156 VNdecimo dubitatur, † quid debeant verificare prædicti executores literarum Apoſtolicarum. Et quoad executores literarum in forma gratioſa, di-
157 cendum eſt non teneri † aliquid verificare pro executione facienda, nam ad capiendam poſſeſſionem probatio nequaquam requiritur, Flaminius Pariſius *de reſignatione Benefic. lib. 10. qu. 3. num. quinquageſimo tertio* qui ait eſſe communem, & receptam doctorum ſententiam in ſtilo obſeruatam, namque videmus reſignatarios capere poſſeſſionem Beneficij reſignati in curia, vel extra, abſque verificatione narratorum.

Quamuis contrarium † velit Zerola *in praxi Epi-* 158
ſcopali, 1. p. verb. executor Apoſtolicus §. 2. dicens executorem teneri ſe informare de omnibus expreſſis in literis, & ex officio debere facere, quod impetrans probet narrata coram eo, ſicut practicatur in diſpẽſationibus matrimonialibus. Sed iſte author omnia confundit, in diſpenſationibus enim eſt diuerſa ratio, nam ponitur in eis iſta conditio, & forma, vt de veritate precum ſe informet, &c. vt in clauſula ſupra poſita, *numero* 105. quod executori literarum Beneficialium in forma gratioſa non iniungitur.

Id tamen procedit, niſi † alius ſit in poſſeſſione 159
Beneficij, quem debet citare, vel alias compareat legitimus contradictor, tunc enim vt dictum eſt *dubio* 9. executor tenetur aſſumere partes iudicis, & impetrans verificare ſuam gratiam, & narrata eam tamen parte opponente, quia ſunt pars illius, & ſubintelligitur clauſula. *ſi preces veritate nitantur, ca. 2. de reſcrip.* exceptis iis quæ iure præſumuntur. Io. And. & alij *in c. 1. de litis conteſtat. in 6.* Imola *in c. ſuper literis n. 19. de reſcrip.* Abb. *in c. conſtitutus, n. 4.* & Fel. *nu. 1. eodem tit. & in c. fin. de præſump.* Mill. *in rep. verb. gratia ſi dicitur* Aymon. *conſ. 104. num. 3.* Rebuf. *ad leges Gallicas 2. to. tit. de reſcrip. in præfat. nu. 56* Mand. *de ætate minori, q. 28. n. 2.* Nauar. *in c. ſi quando, de reſcrip. excep. 8. n. 4* Maſcar. *de probat. concl.* 1128 alias 1123. & 1226. Flam. Pariſ. *de reſignatione, l. 10. q. 3. ex n. 1.* & particulariter *num. 50.* Zech. *de Benef. & penſio. cap. 9. nu. 3. verſic. prouiſus quoque & cap. 13. n. 4. verſic. reſignatarius præterea,* Puteus *deciſ. 300. n. 2. l. 2.* Caputaquen. 39. *p. 2.* Cæſar de Graſſis *deciſ.* 48 58. & 66. & Rota *deciſ. 412. & 534. in princip. p. 1. diuerſorum.* Etiamſi eſſet procedendum executiue, Cæſar de Graſſis *dict. dec. 58. n. 4.* vt dictum eſt ſup. 1. *p. c. 5. ex n.* 442. quanto magis cum tunc ſit via ordinaria, & eſt deciſio in vna Spoletana Canonicatus 19. Iunij 1600. coram D.
meo Corduba, quæ ſic ſe habet. *Fuit reſolutum ſen-* 160
tentiam Vicarij non eſſe exequendam, quia non apparebat de bono iure Baſilij, ſine quo non datur executio iuxta ſtilum Rotæ, Cæſar de Graſſis deciſ. 1. num. 6. de appellatio. *& fuit dictum coram bonæ memoriæ Orolen. in vna Romana Grani. 17. Decemb.* 1574. *imo de iniuſtitia ſententiæ ſatis conſtabat cum eius gratia non fuerit iuſtificata coram dicto Vicario iudice executore quo caſu ſententia redditur notorie iniuſta, & ſurreptitia,* Caputaquen. deciſione 345. parte ſecunda & deciſione 229. numero ſecundo parte tertia & *fuit dictum coram D. Pamphilio, in vna Cæſarauguſtana penſionis* 20. *Decemb.* 1591. *& coram me in Ferrarien. parochialis primo Aprilis.* 1596. *vnde potius videbatur apparere de læſione ad effectum reſtitutionis.*

Quinimo impetrans tenetur verificare † narrata 161
in ſua gratia, quæ mouerunt Papam ad concedendum, vel ad facilius concedendum, etiamſi non negentur, & parte non opponente ex ratione dicta, quia ſunt pars ſuæ gratiæ. Ægidius *deciſione* 303. Rota in vna Feſulana præceptoriæ 27. Ianuarij 1563. coram D. Robuſterio infra relata *numero* 215. & in Salamantina penſionis 18. April. 1572. coram Domino Lancelloto, & in Cæſarauguſtana penſionis, 20. Decembris 1591. coram Domino Pamphilio ſup. adductis *parte prima capite quinto num.* 443. & 448 & in Ferrarien. parochialis, 1. Aprilis 1596. ſupra relata *numero centeſimo vigeſimo tertio* & in Agrigentina Beneficij, duodecim Nouembris. 1601. ſupra adducta *n.* 130.

162 Sed offert ſe difficultas circa prædicta, & † circa
illam deciſ. Salamantinam, & Agrigentinam quate-
nus dicunt, quod tenetur verificare omnia narrata
parte opponente, parte vero non opponente, tene-
tur verificare ea ſolum quorum falſitas vitiat gra-
tiam, vel quorum expreſſio facilius mouit Papam ad
concedendum, quæ differentia non videtur apta,
nam etiam parte opponente non tenetur quis veri-
ficare, niſi ea quorum falſitas vitiat gratiam, vel
quorum expreſſio facilius mouit Papam ad conce-
dendum, alia enim ſunt impertinentia, vt patet. nec
falſa expreſſio quæ non mouit ad facilius conceden-
dum vitiat gratiam, Rota *deciſio. quarta & ſeptuageſi-
ma de reſcriptione in antiquis*, Ægidius *deciſione quar-
ta*, Caputaquen. *deciſione trecenteſimadecima numero
quinto parte prima*, & Rota *deciſione* 531. *parte prima
diuerſ.*

163 In qua difficultate videtur dicendum † quod im-
petrans parte non opponente, non tenetur verifica-
re, niſi ea quorum falſitas vitiat gratiam, quia alias
impetrans eſſet inhabilis, vt clericatum expreſſum,
vel diſpenſationem (vt in terminis dictæ deciſ. Sala-
mantinæ, nam impetrans narrauit ſe militem S. Io.
Hieroſolimitani, vt *in deciſio*. 47. Cæſaris de Graſſis
eiuſdem cauſæ) vel quia ſunt fundamentum gratiæ,
vt reſeruationem, vel deuolutionem narratam, vel
quia gratia fuit facta ſub conditione, vt in penſio-
ne dummodo remaneant centum pro rectore, ſeu
dummodo dimidiam partem non excedat, vel quia
alias Papa omnino non conceſſiſſet, & etiam ea quo-
rum expreſſio mouit Papam ad facilius conceden-
dum, licet alias conceſſiſſet, vt Doctoratum, ſeu Bac-
calareatum, familiaritatem &c. vt *in dict. deciſione*
Ægidij 303. parte vero opponente tenetur verifica-
re omnia narrata, id eſt non ſolum dicta, ſed etiam
valorem Beneficij, & obtentorum narratum, quem
non tenetur probare niſi opponatur, ſeu negetur,
vt *in deci*. 64 *de conceſ. prabenda in antiquis*, & colle-
ctor *deciſione vigeſima de prabend. in nouis* (quamuis
contradicat Rota *ibi*,) Puteus *deciſione* 24. *l*. 1. Felin.
in c. ad aures, de reſcrip. numero. 4. *verſic. fallit*. 1. Selua
de Benef. 3. *par. quaſt*. 12. 2. *qualitate. ſub num*. 2. Maſcar-
dus *concluſ*. 886. *num* 10. *&* 887. *num*. 10. *&* 888. *num*.
8. *&* *d. conclu*. 1226. *num*. 4 & Flam Pariſ. *d. tit. lib* 10. *q*.
3. *num*. 40. Et qualitatem Beneficij narratam, vt quod
non requirit reſidentiam, diœceſim ſuam, ſeu ciuita-
tem narratam quam tenebitur probare, ſi oppona-
tur, alias non, niſi narrauerit ſe eſſe ex diœceſi vbi
impetrat Beneficium, de quo inf. 7. *p. cap* 9. Et ita vi-
detur intelligenda d. dec. Salamantina & Agrigenti-
na.

164 Pro qua intelligentia, † & explicatione facit, quod
tradit Salluſtius Tiberius *in practica Auditoris came-
ra lib*. 3. *cap*. 1. *num*. 8. *&* 9. ex conſilio dominorum ab-
breuiatorum de maiori parte reſolutum eſſe, & ob-
ſeruatum, quod quando literæ penſionis habent clau-
ſulam dummodo penſio huiuſmodi, & aliæ forſan
aſſignatæ medietatem fructuum non excedant, a-
genti ad penſionem, etiam titulario non opponen-
te, neceſſario incumbit onus verificandi penſionem
annis ſingulis medietatem fructuum detractis, etiam
omnibus pro Eccleſiæ ſeruitio neceſſariis, non ex-
cedere, quando autem literæ habent clauſulam, quo-
rum fructuum medietatem ipſa penſio, vt aſſeris,
non excedit, ſi de fructuum valore à titulario oppo-
natur probandi valorem, onus pariter ad agentem
ſpectat.

165 Et vbi narratur valor † Beneficiorum diſtincte &
ſeparatim, debet ita probari, & non in confuſo, ſeu
omnium ſimul, verbi gratia, narratur quod vnum nõ
excedit centum, & aliud 24. non ſufficit probare in
confuſo, quod ambo non excedant 124. ſed eſt neceſ-
ſaria probatio diſtincta iuxta narrata, ſcilicet, quod
vnum non excedit centum, & aliud 24. vt fuit conſi-
deratum in Oppiden. penſionis 3. Iunij 1583 coram
D. Pamphilio, & fuit dictum in vna Lamacen. Bene-
ficij 11. Feb. 1598 coram D. meo Corduba, circa veri-
ficationem valoris obtentorum. Licet alias in ea
qualis probatio etiam minor ſemiplena ſufficiat Æ-
gidius *deciſione* 674. † *&* 683. vt ibi etiam dictum eſt, 166
& in pluribus aliis cauſis, & particulariter in vna
Virdunen. Canonicatus coram D. Pamphilio, 13. *Ian*.
1595. † vbi fuit reſolutum *Quod ad probationem va-* 167
*loris obtentorum qualis probatio, etiam per duos teſtes
de auditu ſufficit, etiam ſi non percutiant tempus gratia,
& teſtes examinati coram auditore Camera, tanquam
executore literarum ſuper valore faciunt fidem in Rota
ad canonizationem gratia, Rota diuerſorum* 2. p. deciſ.
35. Et ibi etiam fuit reſolutum, † *nihil referre quod* 168
*Canonicatus, qui non habet fructus, niſi reſidendo expri-
matur in* 24. *ducatis ſimul cum alio, licet alias ſolus ex-
primi ſoleat in* 24. Et ſic Canonicatus & Dignitas
non habentes fructus in abſentia poſſunt ſimul po-
ni in 24. conducit *conſ*. Nauar. 10. *de reſcript*. quod
impetratio plurium Beneficiorum, quorum nullum
excedit valorem 24. non eſt nulla, eo quod eo-
rum valor ſimul exprimatur non excedere 24. & cę-
tera.

Cum ergo impetrans teneatur verificare † narrata 169
in ſua gratia, vt dictum eſt, tenetur verificare ætatẽ
expreſſam. Puteus *dec*. 187. *&* 202. *l*. 1. *&* 377. *lib*. 3. Ca-
putaq. *dec*. 128. 129. 130. 131. 311. 312. *&* 315. *p*. 1. vbi de æta-
te in coadiutoria narrata, & Flam. Pariſ. *d. l*. 10. *qu*. 3.
n. 36. *&* 37. Etiamſi ſolum inſtet pro † abſolutoria 170
quando aduerſarius qui venit ex alio tit. illum alias
iuſtificauit, Put. *d. dec*. 300. *l*. 1. Mandoſ. *de atate mino-
ri, q*. 28 nam vt dictum eſt ſup. *pra eden. parte, c*. 3 *dub*.
14. *à n*. 189. Si actor iuſtificauit gratiam ſuam, reus
excipiens tenetur ſuam quoque iuſtificare, Niſi † ſe- 171
cundus impetrans impetrauerit certo modo, quia
primus non expreſſerat veram ætatem, ſeu ob defe-
ctum ætatis legitimæ, nam tunc certo modo impe-
trans teneretur probare illum non fuiſſe in illa æta-
te, tanquam fundamentum ſuæ gratiæ, Put. & Mand.
vbi proxime. Et teneretur id probare plene ad † deciſ. 172
Hiſpal. portionis 20. Iun. 1594. ſup. adductam *praced.
p. c*. 4. *n*. 37 & d infra *à n*. 225. *&* *n*. 230.

Vnde conſil. Menoc. 316. *l*. 4. † vbi ait non eſſe ſur- 173
reptitiam gratiam, & prouiſionem Beneficij, in qua
impetrans expreſſit ſe tunc eſſe in 13. ſuæ ætatis anno
cum ſolum eſſet in 12. non videtur verum maxime
ſi ad 13. ætatis annum illi deeſſet vltra ſex menſes,
ad dicta inf. 11. *p. cap*. 3. *à num*. 48. Quinimo videtur † 174
quod cum certa ætas abſolute narratur ſine dictio-
ne, *vel circa*, de qua ibi debet omnino verificari, nar-
ratiua enim videtur indiuidua ratione formæ, ſicut
de ſententia dicitur, Rota *deciſione* 221. *parte*. 2. *diuer-
ſorum*.

Sed obiter eſt difficultas, † cui incumbat onus pro-
bandi ætatem, & idem eſt de legitimitate, quando 175
de illa non eſt facta mentio in gratia.

In qua difficultate diſtinguendum eſt, † quod aut 176
quis petit ſententiam canonizatoriam ſui tit. ſeu ad-
iudicatoriam Beneficij, & ex aduerſo negatur eum
habere ætatem legitimam ad tale Beneficium, &
tũc canonizatoriam, ſeu ad iudicatoriam petenti in-
cum-

cumbit onus probandi ætatem, tanquam fundamen-
tum ſuæ intentionis, cum id petat, tanquam habilis,
Bald. *in c. in praſentia de probat. n*. 34. & ibidem Fel. *n*.
27. Mandoſ. *reg*. 18. *q*. 3. *n*. 4. Rota *deciſ*. 1. *de praſump. in
antiq*. quæ ait, quod non præſumitur quis legitimus
ad hoc vt adiudicetur Beneficium ſibi, niſi probetur
&c. Quod etiam inquit add. *dec*. 19. *de reſtitut. ſpoliat.
in nouis, dec*. Ægid. 76. quæ ait, quod impetrans Prio-
ratum Monachalem, ad quem requiritur profeſſio
expreſſa illam ſi negetur probare tenetur, Caputa-
quen. *dec*. 308. *n*. 2. *p*. 1. vbi ait, quod agens vt filius pa-
177 trimonialis debet ſe probare talem. &c. & *dec*. † Ant.
Aug. 1162. *&* 1163. *l*. 5. *p*. 5 *diuerſ*. Si vero ex aduerſo
non negatur non tenebitur eam probare cum de ea
non ſit facta mentio in gratia, vt colligitur ex *d. deci-
ſione* 76. Ægid. & *d. deciſione* 1162. Antonius Auguſti-
nus.

178 Quamuis vbi agitur de † executione gratiæ, in for-
ma dignum, teneatur executor ex officio inquirere
habilitates ad Benef. requiſitas, vt infra dicetur à *nu*.
231. ſicut qui habet confirmare, vel inſtituere, *c. cum
nouis de electione*, Francus *in reg. in famibus l*. 6. *ſub. n*.
4. & Felin. *in d. ca. in praſentia n*. 28. & Lamb. *de iure
patron*. 2. *par*. 2. *lib. q*. 6. *art. vltimo &* *quaſtion*. 8. *articu-
lo* 11. *&* 13.

179 Et quando negatur, ſufficiet † ad eam probandam
ſemiplena probatio, Rota *d. deciſ*. 1163. Puteus *d. dec*.
202. vbi quod ad canonicationem gratiæ ætas narra-
ta ex coniecturis probatur, quamuis plenam videa-
tur requirere *d. deciſ*. 1162. Ad probandas enim habi-
litates etiam narratas ſufficit ſemiplena probatio
Ægid. *d. deciſ*. 76. *ad fi. &* 113 *&* 114. Caputaquen. *dec*.
180 277. *p*. 1. Mando. *reg*. 18. *q*. 11 *ante n*. 19. & † Zerola *in pra-
xi Epiſcopali*. 2. *p. verb. clericus*. § 2. & Rota in Sala-
mantina Capellaniæ del Voto 20. Nouembr. 1592. &
in Legionen. præſtimoniorum 29. Nouemb eiuſdem
anni coram D. Pamphilio infra adductis *ca*. 4 ſeq. &
in Calagurritana Beneficij de Ariola 16. Nouembr.
1592. infra adducta 11. *p. c*. 1. *n*. 71. & in Toletana paro-
chialis de Alcaudete 10. Maij 1596. infra adducta 9 *p.
c*. 2. *n*. 341. & in Ciuitaten. Scholaſtriæ, & Canonica-
tus 24. Mar. 1597. infra adducta n. 187. & in Colonien.
Canonicatus 20. Maij 1602. infra adducta 10. *p. cap*.
1. *num. fin*. contra & alias ſæpe, & dicetur infra à *num*.
235.

181 Et vbi Papa in literis dicit impetrantem † ab exa-
minatoribus examinatum, & idoneum repertum
fuiſſe, vt in literis in forma gratioſa, dici ſolet, ex eo
probantur eius habilitates ad beneficium requiſitæ,
donec contrarium probetur, vt in illa deciſi. Bono-
nien. Canonicatus de anno 1591. de qua infra. 7. *p. cap*.
1. *n*. 167 & in Burgen. Abbatiæ de Foncea, de menſe
Martij 1592. coram D. Gipſio, & in Nucerina benefi-
ciorum. 30 Octobris 1592. ſupra adducta *num*. 187. &
in Curçolen. Canonicatus 22. Martij 1602. coram D.
Corduba, & d. Colonien. 20. Maij eiuſd. anni coram
D. Pamphilio, & in aliis cauſis, quod tamen ſolum
videtur intelligendum de habilitatibus ad benefi-
cium neceſſariis, & requiſitis, non vero de aliis in gra-
tia narratis, quæ erunt alias probandæ per impetran-
tem.

182 Et idem erit in tit. † ſeu collatione ordinarij di-
centis illum examinatum, & approbatum, ad quod
facit deciſio in cauſa Bononien. Decanatus de anno
183 1587. coram † D. Rubeis, quæ ſic ait, *reſolutum fuit,
quod ſi poſſeſſio Marcelli non eſt attentata, onus proban-
di incumbit Æmilio, & materia non habet difficulta-
tem, cum Æmilius adhuc non iuſtificauerit ius ſuum, ſi
vero eſſet attentata, tunc licet onus probandi incumberet
Marcello, tamen dicendum dicebant ſatis eſſe probatum
clericatum Marcelli non ſolum ex iuris praſumptione,
ſed etiam ex eo quod fuit praſentatus tanquam cleri-
cus, & coram examinatoribus, fuit oppoſitum quod
non erat clericus, nihilominus examinatores appro-
bauerunt Marcellum tanquam habilem, & ido-
neum non obſtante iſta oppoſitione, & ita comprehendi-
tur clericatus*. Sed vide circa hoc dict. infra à *num*. 184
211.

Aut quis inſtat pro abſolutoria tantum † à petitis,
& tunc indiſtincte non tenetur probare ætatem, in
ſua gratia non expreſſam, etiamſi ex aduerſo nege-
tur, nam ex quo non fuit de ea mentio in gratia, præ-
ſumitur habilis ad iſtum effectum & dicenti, ſeu op-
ponenti eum non habere ætatem legitimam incum-
bit onus probandi, Rebuf. *in praxi tit. requiſita ad
collationem bonam n*. 39. *&* *in repet. c. extirpanda. §. qui
vero, de prab*. 2. *notab. verſ. ſi vultis*. Maſcar. *concluſio*.
667. *n*. 6. *&* 8 optime Mandoſ. *d. reg*. 18. *q*. 3. *num*. 4. *&*
ſeqq. vbi ait dominos de Rota in vna Ciuitaten. pa-
rochialis de Aldealba de anno 1548. indiſtincte te-
nuiſſe, & cõcluſiſſe, quod poſſeſſor petens abſoluto-
riam tantum non teneatur probare ætatem, & in
cauſa Hiſpalen. canonicatus inter Rodericum Luxe-
ro ſuum clientem, & Didacum Vazquez, qui dabat
de dict. *regula*. 18. *de atate*, dato dubio cui incumbe-
ret onus probandi ætatem, reſolutum fuiſſe quod o-
nus probandi minorem ętatem incumberet Didaco
Vazquez, quia dabat regula vnde debebat docere ſe
eſſe in caſu regulæ, & quia non fuerat facta mentio
in gratia Roderici, vnde præſumebatur habilis, ſe-
cus ſi feciſſet mentionem de ætate, quia tunc tene-
retur probare narrata, vt diſtinguit Ioan. Andr. *in
reg. in famibus* vbi Francus *n*. 4. & inter alia allegaſſe
pro ſuo cliente *conſ*. Calderini 5. *de probatio*. & Pauli
de Caſtro 447. alias 438 hæc Mand. & facit alias *dec*.
Putei 366. *l*. 1.

Facit ad prædicta † communis opinio quæ habet 185
quod fundans ſe ſuper ætate minori, vel maiori, de-
bet illam probare, Felin. *in d. c. in praſentia de proba-
tio. nu*. 28. Alciat. *de praſump. reg*. 2. *praſump*. 14. Mand.
d. q. 3. *num*. 3. *&* *de atate minori q*. 1. *&* *conſ*. 17. Pechius
in reg. beneficium leg. 6. *numer*. 27. Duennas *reg*. 258. &
Maſcar. *dict. concluſ*. 667. *ex num*. 1. & Pacianus *de pro-
bat. leg*. 2. *cap*. 24. *numer*. 4. *&* 14. Menoc. *praſump*. 50.
l. 2.

Et quomodo probetur ætas, vide per † Bart. *in l.
de atate ff. de minor*. 2. *q*. & per Mandoſium *d. reg*. 18. *q*. 186
4. *cum ſeq. & de atate minori. q*. 3. *&* *conſ*. 5. *à n*. 6. Cal-
das Pereira *in leg. ſi curatorem habens. verb. minoribus
ex num*. 12. Maſcar. *conclu*. 666. *&* 668. *cum ſeq. vſque
ad* 680. Sforciam *de reſtitutione in integrum p*. 1. *q*. 37.
Menoch. *d. praſum*. 50. *&* 51. *l*. 2. Pacian. *d. c*. 24. Flam.
Pariſium *d. l*. 10. *q*. 3. *n*. 38. Zerolam *in praxi Epiſcopali*
2. *p. verb. atas*. § 1. Caputaquen. *deciſ*. 131. 312. 314. *&* 315.
p. 1. & optimam deciſionem in cauſa Ciuitaten. Scho-
laſtriæ, & Canonicatus 24. Mar. 1597. coram † D. Pam-
philio quæ ſic ſe habet: *fuit concorditer per omnes do-* 187
*minos reſolutum gratiam Ioannis de Maturana eſſe iu-
ſtificatam, nã quod ſit oriundus ex diœceſi Calagurrita-
na, praſens in Curia presbyter, & magiſter in Theologia
probant teſtes, qui etiam dicunt vidiſſe illum celebrare
miſſam, & vidiſſe priuilegium doctoratus, & ſuper om-
nibus deponunt de communi reputatione, & publi-
ca voce & fama qua contentatur Rota in probandis
habilitatibus impetrantis, Rota in antiquis* deciſio. 8.
de cauſa poſſeſ. & deciſio. 14. de probatio. Ægid. de-

Xx 3

cii 114 Mohed.118.in fin. Gu doonm deciſione 141. Caputaq.deciſ.277.p 1. in impreſſis, vltra quod Papa in ſua gratia atteſtatur illum fuiſſe examin.tum ab examinatorib.deputatis in vrbe, & repertum idoneum, quod ad hunc effectum fuit alias ponderatum in causa Burgen. Abbatiæ de Foncea de menſe Martij 1592. coram D.meo Gipſio.& alias ſæpius, quod in Eccleſia Ciuitaten. Scholaſtria ſit dignitas non tamen maior poſt Pontificalem,& ſolita re teneri per vnum ipſius Eccleſiæ Canonicum vna cum Canonicatu abſque diſpenſatione Apoſtolica, probant ijdem teſtes, qui etiam ex publica voce, & fama dicunt illorum fructus non excedere valorem,qui expreſſus fuit ducatorum mille & ſeptuaginta auri de camera, Aegid.deci.675.Mohed.deciſ 148. Puteus dec 29.l.1.Caputa.d.dec.277.nu.8 quod Maturana obtineat Canonicatum Eccleſiæ de Victoria non eget iuſtificatione,ſtante decreto dimittendi iuxta deciſionem Rotæ 20.de præben. in nouis Mohed. dec. 271. alias 14.eodem tit. vltra quod teſtes id probant qui etiam deponunt, quod obtinet beneficium ſimplex S. Martini in Eccleſia de Maturana, & aliud ſimplex inde Echanarri quorum omnium fructus non excedunt valorem 124. ducatorum, qui reſpectu obtentorum ſufficit quod taliter qualiter probetur, Ægid.dec 674.etiam minus quam ſemplene, vt de vno teſte de fama cum adminiculo tradit idem Ægidius dec. 683. & ſæpius fuit deciſum,quod Scholaſtria,& Canonicatus vacauerint per obitum Andreæ de Tamayo extra Rom. Curiam de menſe Iunij 1594. ſimiliter probatur ex teſtibus de publica voce,& fama quæ ſufficit ad iuſtifican. vacat onem narratam,Bartholus in libro ſecundo §. ſi dubitetur.ff. quemadmodum teſtamenta aperiantur Felin. in c.quin frequenter. § ſi in fi. vt lite non conteſtata.Mohed.dec 77. Put.dec.266 lib.3.Thom. de Thanis deciſione 75.quod autem vacatio adhuc duraret,non obſtante collatione ordinarij facta Didaco de Saluatterra, propter eius incapacitatem ob defectum ætatis requiſitæ à Concilio ad obtinendam dignitatem in Eccleſia Cathedrali probant teſtes qui bene concludunt, Didacum de anno quo ſibi fuit collata Scholaſtria,fuiſſe minorem viginti duorum annorum, & iſti teſtes bonam afferunt rationem ſui dicti, quia aliqui deponunt de eius natiuitate in loco Aſcarça,vbi vxor ipſius teſtis aliquoties lactauit Didacum,qui erat minor Mariana filia ipſius teſtis quæ de tempore examinis non excedebat 19. annos, quod etiam aſſerit ipſamet vxor quæ lactauit, & iſti veriſimiliter non poſſunt ignorare ætatem ſui filij,Bald.in conſilio 219 teſtes ſub numero tertio libro quarto Sebaſt.Sapia in l.de ætate numero trigeſimo.ff.de minoribus aliqui vero deponunt Didacum natum fuiſſe poſt quinque ſorores ſuas & immediate poſt Melchiorem vltimam, quam Didacus pater quando venit ad habitandum in loco de Aſcarça vbi poſtea natus fuit Didacus Iunior ſecum duxerat, quam Melchiorem adhuc viuentem, vt teſtes dicunt, conſtat ex ſerie natiuitatis ſororum Didaci natam fuiſſe ſub die 6.Ianuarij 1577.vt patet ex libro Baptiſmi Eccleſiæ de Victoria in qua prædictæ ſorores fuerunt baptizatæ qui fuit ſemper in bona cuſtodia. & probat ætatem Feli. in capite cum cauſam, ſub numero ſecundo in fine de probatione,Mandoſ. ſuper regula decima octaua quæſtione decima per totam,Caputaquen. deciſione 314.numero primo parte prima,& fuit reſolutum coram bonæ mem.Domino Bubalo in cauſa Bononien.domus de Buchis ſub die primo Iunij 1587.concordat etiam cum prædictis teſtibus Ioann. de Otalora, qui erat Rector de Aſcarça, & Didacum baptizauit qui dicit ſe illum baptizaſſe in loco de Aſcarça de menſe Martij 1577.qui poſtea melius concludit in ſua litera in qua facta computatione annorum ſui presbyteratus aſſerit,ſe vſque ad annum 1574. deſeruiſſe in loco de Otaza vnde tranſiuit ad locum de Aſcarça in quo baptizauit Didacum, quod omnino excludit eius natiuitatem de anno 1572.cum ante annum 1574. non acceſſerit ad locum de Aſcarca vbi Didacus fuit baptizatus.Non obſtat fides exhibita per Didacum de eius baptiſmo de menſe Martij 1572. quia fuit extracta poſtquam liber baptiſmi Eccleſiæ de Aſcarca erat in poteſtate patris Didaci,qui medio ſui familiaris illum habuit à Ioann. de Audica a Rectore,quæ fides redditur valde ſuſpecta ex nimia pertinacia, & recuſatione exhibitionis prædicti libri,vnde deſumpta eſt etiam adhibito impedimento Regiæ prouiſionis, & forte non ſine magna cauſa ne detegatur alteratio anni 1577.in 1572. per inductionem lineæ ſub numero ſeptimo quæ prætenditur per Ioannem de Maturana, & ſtantibus prædictis eſt multum veriſimile maxime concurrente depoſitione Ioan.de Audicana qui erat Rector parochialis, vbi Didacus fuerat baptizatus.qui dicit fidem, de qua agitur non eſſe conformem dicto libro baptiſmi, in quo aſſerit ſæpius ſe legiſſe natiuitatem Didaci ſcriptam manu Ioannis de Otalora ſub die 14 Martij 1577. quod etiam ſuadetur ex annotatione natiuitatis Mariæ ſororis Didaci ſub die 9.1571 & Catharinæ alterius ſororis ſub die 30.Octobr. 1572.in libro Eccleſiæ de Victoria bene cuſtodito quæ excludunt natiuitatem Didaci ſub die 14.Martij 1572. computando tempus nouem menſium ab vno ad alterum partum cum veriſimile non ſit, quod adſint tot partus multiplicati in 7 vel 8.menſe, quod eſt de raro contingentibus, & multum coadiuuat iſtam probationem inſtantia ſuppletionis ætatis facta ſanctiſſimo domino noſtro, quæ fuit facta inſtante Epiſcopo patruo ipſius Didaci, qui præſumitur habuiſſe notitiam huius veritatis. Non obſtat, quod iura producta per Maturana non ſint in forma probanti,& teſtes ſint nulliter examinati, quia ex teſtificationibus notatoriis conſtat in hac cauſa vigore regiarum prouiſionum primo, fuiſſe ablatas literas citatorias & compulſoriales, & poſtea remiſſoriam, & demum vigore alterius prouiſionis fuiſſe è manibus iudicum ablatam aliam remiſſoriam conſignatam de ordine ſanctiſſimi Domini noſtri, quæ prouiſiones præſumuntur obtentæ ad inſtantiam Didaci, intereſſe habentis,vt ſæpius fuit deciſum ex notatis per Bart.in l.fin.ff.de quæſtione quo fit vt probationes iſtæ, licet informes, quæ ex ſubſtantia concludunt in odium ipſius qui vtitur ſimilibus prouiſionibus ad impediendum quominus probationes legitimæ fiant,habeam pro rite,& recte factis,& eis fides habeatur, Bartol. in l.publicati, numero octauo C.de teſtamento,Iaſ.in authent.ſi quis in aliquo, column.4. in 7.fall.C de edendo, Decius conſilio trigeſimo ſexto ſub numero ſecundo verſiculo ſed ratio.Peregrinus deciſione 159.libro ſecundo, & fuit reſolutum in cauſa Carthaginen.portionis ſub die 14. Decembris 1594. coram Dom.meo Seraphino, & quod teſtes in præiudicium partis,quæ impedit quominus valide examinentur,etiam nulliter, & ſine citatione examinati probent,tradunt doctores communiter in capite quin frequenter vbi gloſſ. & Felin. numero 7. vt lite non conteſtat.Decius in capite ſecundo numero vigeſimoquinto de teſtibus & fuit deciſum in cauſa Ianuen.iuris darij ſub die 27 Februar.1595.coram eodem Dom.meo Seraphino,præſertim ſtante decreto ſanctiſſimi domini noſtri in ſignatura quod adhibeatur fides iſtis probationibus in euentum quod remiſſoria Ioann. de Maturana conſignata Didaco aduerſario non deferatur ad partes,quod cum effectu in hoc caſu non fuit adim-

adimpletum, cum vigore prouiſionis Regiæ fuerit erepta de manibus iudicum quibus fuerat conſignata licet. §.hæc verba ff. quod quiſque iuris, cum vulg. non obſtant teſtes Didaci in curia examinati, quia patiuntur notabiles exceptiones,& non concludunt maiorem ætatem Didaci, vt per informantes quod Maturana qui ſigillatim conſiderant dicta ipſorum,præſertim cum agatur de probanda minori ætate, in qua vti in re difficilis probationis admittuntur præſumptiones, & coniecturæ. leg. cum de ætate. ff. de probatione l. excuſantur la. 1. ff. de excuſatione tutorum Bald. in leg. cum te, numero ſecundo C.de probatione & in conſilio nono numero quarto libro quinto. Soci.Iun.conſilio tertio libro ſecundo Alciatus conſilio 396 numero ſeptimo & præſumptio. decimaquarta regula ſecunda Tho.de Thanis deciſione octuageſimaquinta cum aliis allegatis, & tanto magis quod quicquid dicant informantes pro Didaco non verſamur in noſtra obiectiua, quia licet iſta minor ætas opponatur od oſtendendum Didaco ius non competere, tamen quia etiam includit validitatem,& iuſtificationem gratiæ ipſius Maturanæ,& ſic eſt de iure dantis, nō dicitur proprie obiectus,ſed admittitur vt ius partis: vt declarat Caſſad.deciſione ſecunda de exceptione,Felin. in c.cum olim col.pen.de reſcriptione, Rota deciſione vltima de exceptione in antiquis, vltra quod ex ſupradictis reſultat probatio ſatis clara & concludens, & cætera.

188 In qua etiam cauſa eſt alia deciſio†coram D.Lita 16.Iunij 1597.quæ ſic ait,fuit deciſum non eſſe dandam remiſſoriam Didaco,nam quando adeſt vehemens præſumptio calumniæ,non conceditur etiam in 3.inſtantia maxime ſine fumo l.ad probationem. C. de probatio.c.cum contingat,vbi gl.verb.nihilominus, de officio deleg.Verall.deciſ.59.l.3.Caſſad.dec 3. de dilatio.& fuit dictum in illa Toletana parochialis 6.Feb. 1595.coram Millino.ſuſpitio autem calumniæ hoc in caſu eſt vehemens cum concludenter pro parte Ioan.probetur defectus ætatis requiſitæ in Didaco,ex depoſitione Rectoris,qui eum baptizauit,& aliorum teſtium,ex inſtantia facta ab Epiſcopo patruo Didaci probabiliter de illius ætate informato cum Sanctiſſimo domino noſtro pro ſuppletione ætatis obtinenda, & ex natiuitate ſororum ipſius Didaci,vt bene deducitur in dec.in hac cauſa facta coram Pamphilio,fumus autem omnis,qui colligitur ex depoſitionib.teſtium Didaci tollitur ex iſta Ioannis plena probatione,ex contrarietate & in veriſimilitudine depoſitionis teſtium,&c.

189 Et redeundo ad id vnde † digreſſi ſumus in gratioſis omnia narrata ſunt verificanda, Puteus deciſ. 322.n.2.l.3.Caputaquen.deciſio.27.n.3.& 371.nu.1.p.1. & 240.p.2. Mohed.deciſ.35.de renunt.alias 304.Rota deci.678.n.8.l.3.p.3.diuerſorum,& .674.n.6.p.1.Cæſar de Graſſis deciſ.7.n.3.Mandoſ.reg.27.q.8.n. 16. & de ſignatura gratiæ tit.de regreſſ.ad fi.Flam.Pariſ.l.4.q.2. n.44.& l.10.q.3.n.1.& Rota in Fumana Beneficij de anno 1596.ſupra adducta p.5.c.1.n. 572. quæ eſt omnino videnda in propoſito, & in Meten monaſterij 21.Feb.1600.de qua inf.n.199.& in Tiraſon.eleemoſinariæ 28.Ian.1602.ſupra adducta n.132.quicquid dicat Rota deciſion.centeſima ſeptuageſimaprima nu.primo parte prima,diuerſ.& Thom.Sanchez.de matr.l.8. diſp.21.à n.42.

190 Vnde in vna Oſcen.Archidiaconatus† 19. Octo. 1601.coram D.Lancelloto fuit reſolutum Ioſephum teneri iuſtificare omnia delicta in ſua gratia narrata, quia cum non agatur ad ſolam priuationem, ſeu depoſitionem poſſidentis, ſed ad effectum vt ſecuta priuatione beneficium adiudicetur impetranti omnia ſunt iuſtificanda Ægid. deciſio.735.Sarnen.de ſubrogand. quæſtione 7.n.6.Staph.de literis iuſt.5.&1.ſciendum n.2.&c. 191

Quamuis in reſcriptis ad lites ex pluribus † narratis ſatis ſit vnum verificare,quod ſufficeret ad mouendum principem, Rota dec.7. de reſcrip.in nouis & ibi Papaz Ægid.dec.280. Creſcen.dec.1.de feriis n.1. Achilles dec.27.ſeu 11.de reſcrip.Puteus 69.l.2. Rota dec.19 n.4.p.1.& dec.196.n.4.& 259.n.9.p.2.diuerſor. Lapus allegatione 23. in fin.vbi Mandoſ.in additione verb.narrantur,ait Rotam in† vna Hiſpalen.portio- 192
nis coram D.Thanis limitaſſe dictam allegationem Lapi,&c.allegata vt procedant in reſcriptis ad lites, ſecus vero in gratioſis, in quibus omnia ſunt verificanda,ibique voluiſſe Rotam falſam expreſſionem ætatis vitiari gratiam,licet alia narrata vera eſſent,& ſuper ætate Papa non ſe fundaſſet, vt habetur in recollectis Acoramboni deci.27.de reſcrip.quod etiam tradunt Maſcardus concluſione 325.num 24.& Ioannes Gutierrez cano.quæſt.l.2.q.15.numero ſexageſimo octauo & 108.

Et eſt optima deciſio Rotæ 634.p.1.† diuerſorum 193
in vna Gadicen.Beneficij de anno 1578.corā D.Brauo.vbi dicitur,quod illud pro parte Ludouici dicebatur,quod ad euitandam ſurreptionem ſatis ſit aliquid ex narratis verificari ad ſuſtinendam gratiam,licet de aliis non conſtet vt per gloſſam in capite ſecundo vbi Felinus numero vigeſimotertio de reſcriptione cum aliis ibi citatis non placebat dominis.nā procedit in reſcriptis ad lites,ſecus vero in gratioſis, prout in illo caſu vt per Fabr.dec.17.

Quod etiam procedit in materiis componendis 194
pro quibus ſoluitur compoſitio † quantumuis, magna, quia nihilominus remanent gratioſæ, & illas obtinens non dicitur eas habere ex cauſa oneroſa, quia illud quod ſoluitur non æquiualet ei quod ſibi conceditur, Rota coram ſanctiſſimo Clem. VIII. dec.457.n.17.p.1.diuerſ.de quo Gonçalez gl.18.à numero 27.

Vnde in vna Leodien. Canonicatus 14.†Nouem. 195
1348.domini de Rota tenuerunt,quod coadiutoriam impetranti narrati ætatem,& alia impedimenta illius cui fuit datus coadiutor non ſufficiat probare impedimētum ætatis tantum,vt per Mandoſium reg.11.quæſt.5. num.7.

Vnde etiam non eſt verum conſ.Nau.7.†de reſcr. 196
quod diſpenſatione, ſeu priuilegio conceſſo ob plures cauſas, etiam copulatiue narratas, quæ omnes non ſunt de iure neceſſariæ,ſatis eſt vt vna verificetur ſufficiens quod tenet Thomas Sanchez ſupra.

Rurſus quælibet expreſſio falſa vitiat † gratiam, 197
etiam quod alias eſſet princeps cōceſſurus Caputaquen. deciſ.49. & 254. numero quarto part. ſecunda. Puteus deci.350.l.1 Mohed.vlt.de reſcrip.alias 336.& Cæſar de Graſſis d.dec.58.n.3.Saltim quando † eſſet 198
talis quæ inducit,aut mouere potuiſſet principem ad citius ſeu facilius concedendum, ſeu quæ principem faciliorem ad concedendū,reddere potuit ad c. poſtulaſti,de reſcrip.ibi,de leui,vbi Ab.n.1.& in c.ſi de præſumpt.n.1.vbi etiam Feli.in princ.Rota dec.4.70. & 73.de reſcrip. in antiquis & 32.eod.in nouis Ægidius.deciſione quarta & 698.n.4 Caſſadorus dec.duodecima ad finem de preb.Creſcentius dec.4.de conceſ. præben.& Caputaq. dec. 277.& 310.p.1.Mandoſius

d.reg.27.q.8.nu.16. & de ſignatura gratiæ tit.de erectio.
verſ.verb.illa, ad fi. Nauarrus *in c.ſi quando, de reſcrip.*
except.3.n.3. & *except.9. & in Man.c.22.n.86. & conſ.*
33.de præb. & Fla.Pariſ. *d.l.10.q.3.n.46.* & Rota in vna
conch.erectionis 25. Maij 1592. coram Do. Seraphi-
no, in qua eſt tentum *narratiuam, quæ reddit facilio-*
rem Papam ad concedendam gratiam omnino eſſe veri-
ficandam, & in Fumana altaris 27. Ianua. 1595. coram
D. Blancheto de qua infra 10.*p.c.3.nu.* 11. *quod ea quæ*
potuerunt Papam ad concedendam gratiam facilius mo-
uere ſint verificanda. Rota etiam in vna Meten. mo-
199 naſterij 21. Febr. 1600. coram † D. Lita, in qua fuit
reſolutum, *in gratia Barbaræ, neceſſariam eſſe iuſtifica-*
tionem narratiuæ, quod de tempore datæ, Maria non at-
tingeret 21 annum, quæ non eſt iuſtificata, quia trita eſt
regula, quod narrata ſemper ſunt per impetrantem
iuſtificanda, *Ioan. Andreas Geminus* in cap. 1. de litis
conteſtatione in 6. *& in terminis malæ expreſſionis æ-*
tatis, Mobed. deciſ. fin. de reſcrip. *nec non & narrati-*
uæ gratiæ, certo modo conceſſæ prout eſt iſta, Puteus de-
ciſ. 30. l. 1. *Ex qua narratiua Papa facilius fuit motus ad*
concedendam hanc gratiam, non tenet conceſſio gratiæ
niſi illis omnibus verificatis, Fabr. deciſione 17. *Puteus*
357. l. 1. *nec Barbara relevatur à iuſtificatione dictæ nar-*
ratæ, ſub prætextu, quod illa verba ſicut accepimus
operentur vt narratiua prædicta, Papæ narratiua iudi-
cari debeat, & non propria, quia quod partis, & non Pa-
pæ narratiuam importent, ad verba appoſita in gratia
ad ſupplicationem ſignata, tenet in terminis Guidobonus
deciſio. 160. *Secus vero vbi ſint appoſita in gratia motu*
proprio conceſſa qualis non eſt gratia Barbaræ. & in his
terminis procedunt & loquuntur deciſiones Putei 101.
l. tertia, *Achillis* vnic. de motu proprio, *& aliorum*
allegatorum, nec ponderatio illius verbi vt aſſeri-
tur quicquam facit cum non referatur ad dictam nar-
ratiuam ætatis, ſed ad prouiſionem Mariæ, & cæ-
tera.

200 Vnde ſurreptio intrat gratiam, † nedum quando
fuit cauſa inductiua, & finalis gratiæ, ſed etiamſi fuit
cauſa impulſiua, vt quia Princeps alias conceſſiſſet,
ſed non ita deleui, ſeu faciliter Abb. *in d.c.poſtulaſti*
n.1. & ſequuntur poſteriores ibi, vt per Decium *ibi-*
dem n.11. qui etiam id ſequitur *in c.cum ceſſante, n.7.*
de appellatio. Creſcen. *deciſ.8.num.6.de præbend.* Ca-
putaq. *dec.274.n.8.p.1.* vbi loquitur in materia diſpē-
ſationis, & eſt communis, vt per Nauarrum *d.excep.*
n.3. Ioan Gutierrez *canon.quæſtione lib.2. c.15.ex nu-*
mero 21.

201 Et procedit non ſolum in beneficialibus, † ſed et-
iam in cæteris omnib. generis, vt per Tiraq. *in tract.*
ceſſante cauſa limitat.1.à n.11. & 12. & Gutierrez *ſup.*
n.22. quicquid dicat Couarr. *l.1.var.c.20.* cui videtur
aſſentiri Menoch. *de arbitriis l.2 caſu 201.n.22.* & ſe-
quitur Thom. Sanchez *de matrim.l.8.diſput.21. num.*
32. & quicquid dicat Decius *in d.c.poſtulaſti num.* 11.
quando remota, ſeu ceſſante cauſa impulſiua, gratia
non traheretur ad alium caſum non expreſſum, ſed
remaneret in eodem caſu, & cauſa non retraxiſſet
Papam à conceſſione, quem ſequitur P. Pariſius *conſ.*
4.n.35.l.4. & Tiraq. *ſup.n.16.* & deciſ. Hiſpalen por-
tionis 24 Maij 1596. ſupra adducta 5.*p.c.4.n* 39 & ſic
iuxta dictum eſt accipiendum quod tradit Maſcar. *d.*
concluſ.1226.n.12.

202 Nec obſtat tex. *in c.ſuper literis † de reſcrip.* in ſe-
cundo caſu, vbi habetur quod ſurreptio non doloſa,
ſiue in tacendo, ſiue in exprimēdo falſum non vitiat
reſcriptum ſi alias Papa eſſet conceſſurus, quia iſte
tex. loquitur in reſcriptis ad lites nec habet locum
in gratioſis, glo. *in c.ſi motu proprio verb. taceatur, de*
præben.in 6. Ioan. And. *in d.c.ſuper literis,* & ibi De-
cius *n.18.* & Beroius.

Ex quibus conuincitur *conſ.11.* Rebuf. † vbi reſpō- 203
det, valere diſpenſationem vbi impetrans expreſſit
ſe vtriuſque iuris Baccalaureum, licet non ſit niſi in
altero, & contrarium melius ipſe tenet *in praxi titu-*
lo de reſcrip.perinde valere numero quadrageſimo ſe-
cundo.

Conuincitur etiam *deciſ.* Caſſad. 7. † *de conceſ.præ-* 204
bendæ.

Sufficiet tamen impetrantem verificare † de facto 205
doctoratum narratum, Caputaquen. *d.deciſio.277.in*
fi.p.1. & 219.n.5 p.3. Nam regulariter ſufficit per im-
petrantem narratiuam verificare de facto † & nō de 206
iure, Ægidius *dec.116.in fi.* Verallus *dec.55. & 57.libro*
2.in manuſcrip. vbi dicitur, quod ſatis eſt quod verba
narratiuæ verificentur de facto. & Rota *deciſio.532.n.*
n.4.p.1.diuerſorum, & dec.9 nu.10.p.2. & in vna To-
letana parochialis de Huerta de anno 1589 adducta
5.*p.c.1.n.660.* & in Calagurritana Beneficij de Ar-
riola 16. Nouemb. 1592. infra adducta 11. *p.c.1.n.71.* &
in Placentina c. 24. Nou. 1595. adducta *vltima p.c.2.n.*
278. & in Colonien. canonicatus 1602. infra adducta.
10.*p.c.1.numero vlt.* & in aliis cauſis & poſthæc Gon-
çalez *gl.15.§.1.num.49. & 50.* ſaltim vbi non agitur de
perpetuo præiudicio Eccleſiæ. Rota in † vna Capu- 207
taq. iurispatronatus 11. Martij 1575. coram Sanctiſſi-
mo Clemente VIII quæ eſt 1.*parte diuerſorum deci-*
ſione 208. *num.ſecundo* Gonçalez *d.numero quinqua-*
geſimo.

Vnde alias in d. Conchen. erectionis. † 25. Maij 1592. 208
dictum eſt, quod *licet probatio de publica voce, & fa-*
ma, in verificatione gratiæ Beneficij ſufficiat, vt per Æ-
gidium deciſio. 114. *ſecus tamen vbi agitur de perpetuo*
præiudicio & de auferendo bona vnius Eccleſiæ, eaque
applicando alteri, quia requiritur plena probatio nec
ſufficit ſemiplena, &c.

Qualitas etiam narrata tendens in præiudicium † 209
alicuius etiam quod facilius non inducat ad conce-
dendum verificanda eſt, Rota *deciſio.531.p.1.diuerſor.*
de quo ſupra *parte præced.c.3.14.dub.ad finem nume-*
ro 212.

Sed eſt aduertēdum circa gratiam, ſi neutri, de qua
agit Rebuf. *in praxi titul.de reſcripto ſi neutri, & in* 210
concordatis in forma mandati Apoſtolici, verb.gratiam,
verſic.aliud eſt reſcriptum gratiæ. Mand. *de ſignatura*
gratiæ tit.ſi neutri, & reg.27.q.18. & reg.33.q.10. Quod
quamuis ſit conditionalis & habeat duplicem con-
ditionem, † alteram quod beneficium vacet, alteram
quod neutri ius competat, & impetrans debeat eam 211
iuſtificare, & ſic verificare vtramque conditionem
Cota *deciſio.283.* & Rota in vna Mediolanen. præpo-
ſituræ 28. Iun. 1589. coram D. Plato infra adducta 11.
p.c.3.num. 305. ſicut etiam eſt iuſtificanda quoad li-
tem narratam neceſſario verificandam ad ſuſtinen-
dam dictam gratiam, quæ litem ſupponi. † Rebuff.
& Mandoſ. *vbi proxime* & Sarnen. *in reg.de annali.q.* 212
28. *verſ.præterea,* Caputaq. *deciſio.34. & 42.p.2.* & Ro-
ta in Triden. Beneficij de anno 1593. infra adducta
numero 216. & in illa de anno 1594. ſupra adducta
dubio num.17. & in vna Burgen. portion. 26. Ian. 1582.
coram Do † Blancheto in qua fuit reſolutum, quod 213
gratia ſi neutri, non ſuffragatur cum per formam re-
gulæ de annali non ſeruatam fuit extincta lis, vt fuit
deciſum, & ſic litis narratiua reddit gratiam ſur-
reptitiam, nec obſtat, quod donec de reg. fuerit da-
tum, videatur lis pendere ex traditis per Sarnen. in
d.reg.

d. reg. q. 82. *quia regula habet oculos retro, & dictum*
Sarn. fuit in indiuiduo à Rota reiectum. Ioannes Paulus
deciſione octuageſima, *& Achilles* ſecunda ſuper re-
gula & in vna Placentina decanatus duodecimi No-
uembris milleſimo quingenteſimo nonageſimoter-
tio. coram Domino Penna in qua fuit reſolutum.
Primam gratiam ſi neutri Mirandæ non fuiſſe iuſtifica-
tam quà ad litem, quia non expediuerat literas, & lis
non eſt introducta per commiſſionem præſentatam lite-
ris, non ex prædictis, per reg. Cancellariæ. 21. *vbi Man-*
doſ.q 15. Caputaq. de c. 162. p. 2. *Rebuff.* tit. de gratia ſi
neutri num. 13. *& quia tempore gratiæ ſi neutri & eius*
datæ, non fuit retroducta citatio, executa, & facta per
curſorem contra procuratorem ad dicendū contra com-
miſſionem, & non erat inducta lis, Fels. in ca. illud nu.
11. de præſcriptio. *Gambarus* deciſ. 40. *& litem narra-*
tam reſpectu vnius ſeu inter talem, & talem, debere in-
214 *ter illos verificare litem cum alio, &c.* Et in vna Ver-
dunen † canonicatus 19. Iun. 1595. coram D. Pam-
philio ſupra adducta 5.*p.c.3.num.* 44. & in aliis plu-
ribus cauſis. Tamen quoad non ius alterius ſatis di-
citur iuſtificata, ex eo quod de tali iure in actis non
conſtat, & ex inſpectione actorum gratia etiam an-
terior alterius etiam rei, & poſſeſſoris non apparet
iuſtificata, vt in vna Feluſana præceptoriæ 27. Ian.
1563. coram Domino Robuſterio in qua fuit reſolu-
215 tum, † quod *gratia ſi neutri, & ſi ſit conditionalis, ſi neu-*
tri ſcilicet ius competat non impeditur canonizari, licet
reus, & poſſeſſor replicet de ſua prouiſione anteriori A-
poſtolica, illa non verificata, quia quilibet tenetur veri-
ficare narrata in ſua gratia, alias ei non ſuffragatur, Fe-
li. c. conſtitutus, & c. ad aures verſic. 3 concluſio. de
reſcriptis cum aliis, *quod procedit etiam vbi narrata*
non negantur per aliquem, Ægid. deciſ. 303. *Rota* dec.
20. de præbend. in nouis *Pariſ.* conſilio 49. num 31. l.
4. *& ſic non verificata ſua prouiſione ſatis dicitur con-*
ſtare de negatiua, quod prouiſio ſit nulla. gloſſa l. fi. verb.
manifeſtum. C. de rebus creditis *Aymon.* conſil. 138.
num. 5. *nec obſtat, quod poſſeſſori ſufficit excludere acto-*
rem per non ius illius, quia ex gratia ſi neutri, conſtat de
eius iure, quæ eſt verificata ex eo, quod non conſtet de
prouiſione rei iuſtificata. Calder. conſ. 10. ad fi. de pro-
bat. *Rota* deciſ. 25. de reſcrip. in nouis in fin. Hæc
in dicta Feſulana & fuit etiam reſolutum in dict.
Triden. Beneficij † 8. Nouemb. 1593. coram D. Pen-
216 na, vt in deciſ. ſeq. *Gratiam ſi neutri, impetratam ab*
Aparitio. dixere domini fuiſſe iuſtificatam etiam quoad
litem, & vacationem, nam in cæteris ex inſtrumentis,
ſcripturis productis, & dictis teſtium ſufficienter vide-
tur iuſtificata, vacatio enim per obitum Bernardini de
Auellaneda menſe Aprilis 1584. probatur per confeſſio-
nem Auguſtini, qui obtinuerat ſibi prouideri de hoc Be-
neficio vti vacante, per obitum Bernardini de Auella-
neda de dicto menſe Aprilis, quæ confeſſio probat etiam
contra Alphonſum reſignatarium Auguſtini, cum fue-
rit facta ante reſignationem Verall. dec. 93. p. 1. *maxime*
cum eſſet adminiculata ex depoſitionibus teſtiū deponē-
tium de poſſeſſione Bernardini, quorum vnus deponebat
de obitu in dict. menſe d. anno 1584. de lite etiam di-
cebatur conſtare ad effectum gratiæ ſi neutri, reſpectu
Alphonſi, nam cum vt dicatur inducta lis per citatio-
nem ſufficiat ſeruare formam clem. cauſam de electio.
Caſſad. deciſ. 1. n. 3. & 4 de appellatio, *Rota* deciſ. 22.
de reſcrip. in nouis *Put.* deciſ. 32 l. 3. *in caſu propoſito*
fuiſſe ſeruatam apparebat ex eo quod abſente Alphonſo
executa fuit citatio in duobus locis, nempe in loco ſolitæ
habitationis, & in Eccleſia Beneficij, licet non fuiſſet e-
xecuta in Cathedrali, d. clemen. cauſam Caſſadori di-
cta deciſione prima numero tertio. *nec requireba-*
batur affixio citationis quæ tunc eſt neceſſaria quando
proceditur per edictum ob non tutum acceſſum, ſecus
vero quando eſt tutus acceſſus, & proceditur contra ab-
ſentem, tunc enim ſufficit in prædictis duobus locis ci-
tationem exequi, Caſſadorus d. deciſione prima, *Van-*
tius de nullitate ex defectu citationis num. 121. *Gui-*
dobonus deciſione 152. *in præſenti autem caſu ideo non*
fuit data copia, quia non fuit petita, atque ex his præte-
rea tollebatur altera difficultas de prima citatione per-
ſonaliter exequenda in materia præiudiciali, qualem
eſſe hanc prætendebant, informantes proparte Alphonſi.
hoc enim tunc locum habet, quando citandus eſt præſens
& reperibilis, nam ſi vel in loco iudicij vel ciuitate, vbi
habitare ſolebat citandus non reperiatur, tunc ſatis eſt
etiam in præiudicialibus prædictis modis citare, Mari.
Socinus in tract. de ciuitat. ar. 17. n. 23. & ſeq. facit cle-
mentina prima de foro compet. *ibi,* dummodo per-
ſonaliter, vel ad domum citati fuerint, *vbi Zabarella*
numero ſexto. *Bonifac.* 10. *& in terminis quod talis*
citatio ſufficiat quando lis agitur ſuper beneficio, tenuit
Vantius ſupra numero centeſimo decimooctauo &
ſeq. *Papaz. ad* deciſi. vigeſimamſecundam de reſcri-
ptione in nouis numero ſecundo & tertio, deciſio-
nem *Veralli* 117. p. 1 *dicentis appellatione domus ſoli-*
tæ habitationis intelligi illam domum quam citandus in-
habitabat tempore executæ citationis, Roman. conſilio
454. num. ſeptimo & octauo, *Corn.* conſilio 52. nu. 7.
libro quarto *intelligebant domini procedere, quando*
certo conſtaret de mutatione domicilij in alium locum,
quia ſi vel citandus eſſet vagabundus vel neſciretur vbi
ſe trāſtuliſſet, tum ſufficeret citationem facere prædictis
modis, vnde cum in caſu præſenti non appareret vbi eſſet
Alphonſus, & in quo eſſet citandus loco quem interdum
dicebant neſcire vbi eſſet, interdum profectum Romam,
alias vero literis vacare Bononiæ, & tamen poſtea com-
pertum fuerit illum ſe contuliſſe ad Salamatic. Vniuer-
ſitatē, potuit valide citari in vltimæ habitationis domo,
nempe in oppido de Madrid, licet ibi tunc non habita-
ret reuera poſtquam neſciebatur tempore citationis fa-
ciendæ quo ſe tranſtulerat, Imola d. cle. cauſam, de ele-
ctione numero 64. *Anton. Auguſtinus.* in epitome
tit. de dolo & contum. num. 10. *quod autem Alphon-*
ſus conſueuerit habitare in oppido de Madrid in domo
executæ citationis contra ipſum & eo tempore eſſet ab-
ſens apparebat ex depoſitionibus teſtium, ſuper hoc e-
xaminatorum, & relatione notarij, ſed nuntij, cui credi-
tur, Creſcen. deciſ. 4. n. 2. de fide inſtrumen. *Put.* dec. 5.
num. 3 *poſtremo non obſtat* deciſ. *Gambari* 40. *incip.* ci-
tatio circumducta *dicentis citationem executam non*
tamen reproductam non inducere litis pendentiam ad
effectum, vt beneficium dicatur litigioſum, quia in præ-
ſenti caſu ex actis conſtat eſſe reproductam. Satis etiam
conſtabat gratiam ſi neutri eſſe iuſtificatam, licet eſſet
conditionalis, dummodo nemini ius competat, quoniam
cum iſta negatiua non iuris coarctetur loco, eo ipſo dice-
batur iuſtificata quod ex inſpectione actorum gratia Al-
phonſi vel alterius non apparebat iuſtificata, nec conſta-
bat de tit. valido, & iuſtificato, licet enim opponatur ti-
tulus anterior, niſi ille doceatur validus & iuſtificatus
non facit ceſſare gratiam ſi neutri, at fuit deciſum in
illa Feſulana præceptoriæ 27. Ian. 1563. coram Reueren-
diſſimo Robuſterio, & in alia Cluſina patronatus coram
R.P.D. Orano. Quæ cauſa fuit poſtea 1. Iun. 1594. pro-
poſita iterum ſuper hoc an conſtaret de legitima e-
xecutione prædictæ citationis † in caſu de quo agi- 217

tur,& fuit reſolutum affirmatiue ſtandum in deci-
ſis.& non eſſe neceſſarium citationem fieri intra Ec-
cleſiã,neque inter miſſarum ſolemnia,neque ea quæ
ſit domi quod dicatur vicinis. &c.
118 Et in vna Spoletana Beneficij 6.† Iun.1594.coram
Illuſtriſſimo Mantica fuit reſolutum, quod gratia ſi
neutri cenſetur ſatis iuſtificata quoad non iur. 3.ex eo ꝙ
de tali iure non conſtat in actis abſque alia probatione
non iuris.3. quare hodie cum maxima difficultate dã-
tur gratiæ ſi neutri.
119 Quod tamen non procedit,quando † aduerſarius
nititur prouiſione ordinarij quę non eſt iuſtificanda,
cum ordinarius prouideat motu proprio, & Eccle-
ſiæ,non perſonæ vt infra dicitur 8 p.c.3.numero3 .&
ſic cum non teneantur ſuam prouiſionem,& gratiam
iuſtificare,iſta negatiua non iuris non iuſtificatur ex
inſpectione actorum & reuolutione proceſſus, nec
coarctatur loco,& conſequenter impetrans gratiam
ſi neutri debet aliunde probare,quod illi ius non cõ-
petat, &c.vt fuit reſolutum in vna Placentina cano-
120 nicatus 14 Ianuarij 1600.coram † Domino Lancel-
loto,in qua domini dixerunt quod Ioan.Lopez qui eſt
reus,& poſſeſſor non obſtante quod poſſeſſio fuerit de or-
dine iudicis ſequeſtrata, quod ſequeſtrum non priuat,
quem ſua poſſeſſione, nec facit quo minus ſit cenſendus
reus in iudicio ſufficit excludere actorem per non ius, e-
tiam quod de iure ſuo nihil doceat,præterea quia nititur
prouiſione ſibi facta à c.ordinario non eget aliqua iuſti-
ficatione, nec eſt differentia inter prouiſionem Epiſcopi,
& Capituli,quia eadem ratio quod prouidet Eccleſiæ,&
non perſonæ, & quod prouidet motu proprio militat in
vtroque , neque poteſt fieri fundamentum in poſſeſſione
Petri cum eſſet vitioſa , tum quia capta lite pendente,
tum quia non fuit capitulariter apprehenſa. Tum quia
non fuit expulſus poſſeſſor,vt fuit reſolutum die 17.Iun.
1594.coram Domino Arigonio,nec obſtat,quod cum fa-
cultas conferendi ſit limitata vigore ſtatuti prouiſus o-
ſtendere tenetur,quod habet qualitates requiſitas à ſta-
tuto ex deciſi. Putei 322.l.3. Achil.2. de probatio.quia
hinc non ſequitur , quod Ioannes qui eſt reus teneatur
probare ſuas qualitates,quicquid dicendum ſit ſi ageret
vigore iſtius prouiſionis, & eodem modo reſpondetur ad
aliam deciſionem Putei.309.l.1 quia licet collatio ſit fa-
cienda qualificato à ſtatuto,tamen reus, & poſſeſſor non
tenetur probare, licet verum ſit quod ſi pro parte Petri
contrarium probaretur collatio ſuſtineri non poſſet, nec
aliquid facit gratia,ſi neutri, quia vt illa poſſit vti Pe-
trus tenet probare quod Ioannis ius non competat, & per
conſequens quod prouiſio ſua ſit nulla, ex quo non ſit o-
riundus iuxta formam ſtatuti, & ſic non applicatur dec.
Feſulana,cum aliis ſimilibus,quia cum Io.non teneatur
ſuam gratiam iuſtificare,iſta negatiua non iuris,non iu-
ſtificatur ex reuolutione proceſſus,nec coarctatur loco cũ
non requiratur iuſtificatio, in quibus terminis procedit
deciſ.Feluſana,&c.
121 Vnde etiam habes habentem gratiam ab † ordina-
rio non teneri eam iuſtificare, quia ordinarius pro-
uidet motu proprio Eccleſiis, non perſonis, & cen-
ſetur informatus de qualitatibus ſubditorum, vt et-
iam fuit dictum in dict.Placentina 26 Februar.1596.
coram Domino Orano ſupra adducta 5.p.c.4 numero
122 43 & in Taurinen.† commendæ 10. April 1595. vbi
fuit reſolutũm gratiam equitis cadamuſij canonizan-
dam; cum enim ipſe gratiam habeat ab ordinario, non
tenetur iuſtificare,quia ordinarius motu proprio proui-
det Eccleſiis,non perſonis Cardinal.clementina ſecun-
da collat.fin.de officio ordin. Felin.cap.ad aures, nu-
mero decimo quinto de reſcrip.& fuit dictum in cau-
ſa Tudertina commendæ coram Domino Pamphilio.1.
Februar.1591.&c. & ſic in cauſa Caſal n.paro hialis
2.Martij 1584.† coram Domino Robuſterio fuit di- 123
ctum non obſtare obiectionem de defectu ætatis inſtitu-
ti,quia cum poſſideat præſumitur pro ipſo,& pro eius i-
doneitate,& quod ordinarius qui eum inſtituit ſe infor-
mauit, nec quicquam tenetur probare, vt per Ægidi.
deciſ.76.
Sed reſtat difficultas † qualis probatio requiratur 124
pro iuſtificatione gratiæ, & verificatione narratorũ
an requiratur plena & concludens probatio: an vero
ſemiplena ſufficiat?
Et dicendum eſt quod narratiua ſuper † qua prin- 125
cipaliter, & præcipue fundatur gratia eſt plene &
concludenter probanda vt narratiua reſeruationis
deuolutionis non expreſſionis veri valoris, non
publicationis, non promotionis inhabilitatis, ſeu
delicti aduerſarij, &c.Pro verificatione vero narra-
tiuæ, quæ non eſt principale fundamentum gra-
tiæ, licet ſit cauſa motiua ſeu impulſiua, & pars il-
lius, ſufficit ſemiplena probatio,vt in narratiua va-
loris doctoratus, vel alterius qualitatis,ita Ægid.de-
ciſi.centeſima decimatertia ,centeſima decima quarta,
& ſexcenteſima vndecima & ſequentibus Puteus deci-
ſio.10.& 266.l.tertia, Rota in vna Calagurritana Ar-
chipresbyteratus 16.Iun.1558.coram Domino Aco-
rambono in qua fuit reſolutum , quod teſtes de pu-
blica voce,& fama,non ſufficiunt ad inducen.reſerua-
tionem, Ægid.deciſio 342. & 612. & Rota paſſim hoc
ſeruat,&c.& Rota deciſio.268.p.prima,& deciſio.nona
numero vndecimo,& deciſione 46. & 53.p.ſecunda di-
uerſorum & in vna Curien.præſtimonij.nono Iunij
1592 .coram Domino Penna in qua fuit reſolutum,
quod vacatio in tali menſe quando ex ea deducitur re-
ſeruatio debet concludenter, & plene probari nec ſuffi-
cit ſemiplena, licet alias ſufficiat, &c.Et in Hiſpalen.
portionis vigeſimo Iunij 1594. & decimo octauo
Martij 1596. coram illuſtriſſimo Cardinalis Blanche
to ſupra adductis parte præcedenti. cap.4 numero 37.
& 40.& in vna Seguntina Archidiaconatus & Ca-
nonicatus decimonono Martij 1601 coram Domino
Lancelloto , ad finem ſupra adducta di.præcedenti
parte, cap.primo, numero 332. & in cauſa Caſalen.ſeu
nullius præpoſituræ vigeſimo primo Aprilis 1597.
coram Domino Gipſio, † in qua fuit reſolutum. 126
Quod in gratia fundata ſuper inhabilitate aduerſarij
ex homicidio verbi gratia proueniente requiritur plena
& concludens probatio,ſecundum ſubiectam materiam,
licet non exactiſſima , & luce meridiana clarior, vt in
criminalibus, quia cum Papa principaliter fundat gra-
tiam ſuper aliquo narrato,eſt plene,& concludenter pro-
bandum, Ægid.deciſio ſeptuageſima ſexta in 6.Cre-
ſcen.deciſio 202.Puteus 10.l.3.& bene deducitur in v-
na Marſicana Benef.10.Iun.1577.coram SS.Clem.VIII.
& de illo qui opponit de expreſſione non veri valoris,
Caputaquen.deciſio.28.p.2.Maxime cum probatio po-
ſita eſt in conditione, per clauſulam, ſi præmiſſa vera
eſſe repereris, Felin. in cap.ſi conſtiterit,de accuſa-
tion. Thanis dec 95. nec ad rem facit,quod pro verifi-
catione narratorum etiam leuior & minus plena proba-
tio ſufficiat Ægid.dec 113. cum concordan. quoniam
prædicta locum ſibi vendicantur in his in quibus inten-
tio Papæ ad ſic concedendũ præcipue nõ fundatur, Æ-
gidius deciſione centeſima ſeptuageſima quarta poſt
principium & ſæpius reſolutum fuit idque maxime
procedit contra reum, & poſſeſſorem,Puteus deciſione
266.

266. lege. tertia &c.Rota etiam in vna Abulen. Be-
127 neficiorum † 26. Nouemb. 1599 coram D. Penna,
in qua fuit reſolutum quod quando agitur de præ-
iudicio ordinarij,gratia eſt plena probanda , &c. &
in vna Taruiſina parochialis 3. Decem. 1601. & 11.
Ian. 1602. coram D. Ludouiſio , vt in deciſione ſe-
quen.

Taruiſina parochialis 5.Decembris 1601.

128 GRatia † Ioannis Baptiſtæ viſa fuit Dd.ſatis iuſtifi-
cata tam quoad valorem,cum in hoc ſufficiat ſemi-
plena probatio,Cæſar de Graſſis dec.43.n.31. & 91.n.1.
& publica vox & fama,Puteus deciſ.29.l. 1. Caputaq.
277.nu.1.p.1. & fuit dictum in vna Rauenaten.Capel-
laniæ.1.Iulij.1594.coram D.Pena,quam quoad elerica-
tum, & procreationem ex legitimo matrimonio , in qui-
bus ſufficit communis reputatio,Rota deciſ.14. de pro-
batio.in antiq.Ægid.deciſ.114.& quoad omnia alia
narrata,præterquam quoad vacationem in menſe No-
uemb.de quo Doctores reſeruauerunt particulariter vi-
dere.

In eadem vndecimo Ianuarij. 1602.

FVit reſolutũ gratiam Ioannis Baptiſtæ eſſe iuſtifica-
tam quoad vacationem per obitum Syluestri Carra-
rij in menſe Nouembris, licet enim ad inducendam re-
ſeruationem requiratur plena , & concludens probatio
obitus in menſe Apoſtolico,Puteus deciſ.266.l.3.& fuit
dictum in vna Pamphilonen.Beneficij coram Cantucio
6.Martij 1577. & in vna Placentina Canonicatus 1.
Martij.1599.coram D. Orano , tamen hic adeſt plena
probatio,quartus enim teſtis deponit articulum verum,
& ſubiungit rationem, quia habet vicina ædificia , &
quia ſæpiſſime ibi conuerſatur,bona enim eſt ratio in te-
ſte ad probandum obitum,quia vicinus,Purpuratus in
l.1.num. 97. ff. ſi certum petatur , Corneus conſ.10.
ſubnum. 2. leg.1. Quintus deponit articulum verum,
& dicit quod vidit mortuum,quod licet ſufficiat vt di-
cit Bar.in l.ſi quidem ſub num.2.C.ſoluto matrimo.
tamen adhuc ſubiungit quod interfuit funeri quæ eſt
optima ratio in teſte l.conditionum.2.ff.de condition.
& demonſtratio.Corneus ſup.Maranta in Rep. le-
gis,is poteſt.ff.de acquiren. hæreditat. quorum dicta
adminiculatur depoſitio 2.teſtis de publica voce ,& fa-
ma,& enuntiatio ordinarij in edictis promulgatis pro
concurſu quod Syluester erat mortuus in menſe Nouem.
quæ enuntiatio maximi eſt momenti, cum concernat i-
pſius ordinarij præiudicium,Paleotus dec.23.& cum ſe-
cundus & quartus teſtis iuxta quartũ, & ſextus iuxta
tertium deponãt Carrarium poſſediſſe parochialẽ per 4.
annos,& vltra pacifice habitamque fuiſſe dictam paro-
chialem communi reputatione pro vacante per mortem
ipſius ſatis probatur vacatio per obitum abſque alia iu-
ſtificatione iuris ipſius Carrarij,iuxta allegat.Lapi 89.
Caſſad. deciſ.4.de cauſa poſſ.Mohed.dec.29. de re-
nuntiat.non obſtat quod iidem teſtes deponant Carrariũ
habuiſſe tit.à monialibus,quorum ius Io.Baptiſta , im-
pugnat,& propterea non videatur poſſe iuuare ſe hac
poſſeſſ.prædeceſſoris ad reg.ex eo,de regul.iuris in 6.
quia vnus ex dominis reſpondebat,quod durante lite ſu-
per huiuſmodi impugnatione non obſtante prædicta re-
gula poteſt ſe in ea fundare,vt in terminis fuiſſe reſolu-
tum in Rota teſtatur Sarnen.in reg.de annali.quæ. 16.
ex tradit.per Abbatem in c.capitulũ in fi. quẽ ſequi-
tur Fel.n.9.de reſcrip.verum hoc procedit quando non
in vno eodemque iudicio impugnatur,vt declarat Sarn.
d.q.16 Roman.conſil.347.n.7.qui dicit hunc eſſe ca-
ſum illius c. capitulum præterea ſtante triennali licet
appareat de tit.inualido præſumebatur alius tit. vali-
dus, Caſſa deciſ.3.de cauſa poſſeſſ. Acorambonus dec.
24.p.2.Millis verb.Beneficium impetrãs. Accedit ꝙ
cum probetur vacatio iſta de facto ſaltem intrat clauſu-
la,vel alio quouiſmodo,vt fuit dictum in cauſa Placẽ-
tina Capellaniæ vigeſimoſeptimo Iunij.1597.coram Do-
mino Penna.
Et nouiſſime in vna Hiſpalen. Beneficij de Xerez 129
31.Maij 1603.coram D.Lita fuit deciſum, quod ſem-
per impetrans tenetur plene, & concludenter pro-
bare narratiuam vacationis in qua principaliter ſe
fundat ad inducendam reſeruationem , vel vacatio-
nem ipſo iure, licet cætera incidenter narrata non
eſt neceſſe plene probare , ſed ſemiplena dumtaxat
probatio ſufficit,vt per Gonçal gloſſ.11.n.10.& gl.45.
§. 2.n.52.& 53.qui etiam alias deciſ.allegat.& d.gl. 11.
ex n.99.& gl.15.§.2.n.75 & 76.concludit quod quam-
uis vacatio ſimpliciter conſiderata probetur per fa-
mam ſolam ſeu alias ſemiplene , ex quo agitur de le-
ui præiudicio , nam ſi ille per cuius obitum dicitur
Beneficium vacare viuit, poterit Beneficium recu-
perare.Put.dec.266 l.3 Mohed.dec. 1.de probatio.Ro-
ta de .46.n.1.& 2.p.2.diuerſ. & in Placentina Cano-
nicatus.Mar.1599.coram D.Orano inf.relata 11.p.c.2.
num.62.
Tamen quando agitur de probanda vacatione in
certo menſe ad effectum reſeruationis probatio de-
bet eſſe plena,&concludens alias non releuabit,Ro-
ta d.de 46.n.4.cum aliis , per eum adductis , quod
tamen d.gl.11.n.103.limitat.1.niſi probatio eſſet dif-
ficilis,vt in more contingente in mari per ſubmer-
ſionem maris, vel alio ſimili caſu , quia tunc minor
probatio de menſe reſeruato vacationis ſufficit,nẽ-
per per famam,Rota d.dec.58.p.2.& 666.& 721.l. 3.
p.3.diuerſ.cum aliis 2.limitat.n.104.quando non eſſet
aliquis prouiſus Ordinarius in concurſu,nec poſſeſ.
eſſet occupata ab alio , ſed vacans, Rota in Burgen.
de Pancoruo 28.Nouem 1588. coram D. Gipſio in-
fra adducta c.4.n. 12.& in d.Placent.Canon & quod
tunc non requiratur plena probatio in verificatio-
ne menſis reſeruati narrati, quando poſſeſſ. eſt va-
cans tradit etiam Gonç.glo.32.nu. 60. ſic intelligens
quandam dec.Corduben.per nos relatam d.c.1.11. p.
n.60.3.limitat d.gl. 21.n.107.quando adeſt aliquis in-
truſus non tamen docet de tit.ordinarij , quia tunc
minor probatio ſufficiet vt in d.Burgen.de Pancor-
uo,& in d.Placen.Canon.& in Oritana parochialis
2.Nouem.1598 coram Orano,& in Eluen. Benefic.
coram D.Penna 13.& 28.Nou.1602.& quod non re-
leuaret producere tit.poſt ſententiam latam ſuper
immiſſione in poſ.Beneficij vigore ſemiplene pro-
bationis,vt eius executio impediretur ex Bart.in l.ſi.
n.21.circa fi.C.de edicto D.Adr.cum aliis adductis per
Meno.de adipiſc.rep.4.n.619.& fuit deciſum in cau-
ſa Pientina Beneficium 12.April. 1576 coram D.Se-
raphino,& in d. Eluen. 15. Nouembr.4. limitat. nu-
mer. 110.quando gratia non fundatur in reſeruatio-
ne dumtaxat,ſed etiã poteſt ſuſtineri ex alio capite,
vt puta quia Papa tanquam ordinarius ordinario-
rum præuenit ordinarium collatorem , tunc enim

non eſt neceſſaria plena , & integra probatio men-
ſis narrati quamuis adſit intruſus & docuerit de ti-
tul.ordinarij. Rot. *dict. deciſ.* 46 *in princ.& numero* 1.
iuncto *numero* 3.& in d.Placent. Canonic.5. limitari
forſan poſſe ait num.111. quando gratia principalis
fuit in reliquis omnibus verificata, quia tunc data ve-
rificatione quoad reliqua quamuis probatio quoad
vacationem in menſe reſeruato non ſit omnino ple-
na ſuſtineri debeat, vt inquit Rota in vna Calagur-
ritana benef. de Albania 12. Mar 1602. coram D.Se-
raphino,&c. ſed *n*.112. recte ait non putare, quod ſuf-
ficeret in iſto caſu ſemiplena probatio de reſerua-
tione, imo neque audere recedere à regu. generali,&
ita inuenire quod nouiſſime fuit deciſum in d.Hi-
ſpalen. Beneficij de Xerez duodecimi Maij 1602. co-
ram Lita.

230 Et facit † quod dictum eſt de probatione ſubcol-
lectoriæ ad effectum reſeruationis ſup. *p.præceden.c.*
1. *à n*.378 & de probatione ætatis,& habilitatum, hoc
dubio *n*.179. *& ſeq.* & quod dicitur de probatione
clauſulæ conſtito, *ſeq. à n*.64. & de probatione nõ pu-
blicationis 11 *p.c.*3. *à num*.308. & videnda ſunt dicta
inf.11.*p.c.*1. *à n*.36. vnde poſthæc Gonc. *glo*.15. *à n*.122.
ait quod *impetrans ob non adimplementum decreti, ſeu
alias certo modo tenetur illud plene, & concludenter
probare*,&c. Quoad executorem vero literarum in
231 forma dignum † ſeu in forma commiſſaria, tam 1. quã
2. datum in caſu negligentiæ 1. dicendum eſt non te-
neri verificare niſi illud, quod ſibi à Papa mandatur
verificari, nempe idoneitatem impetrantis, & cum
gratia eſt per reſignationem alicuius in ſacris ordini-
bus conſtituti, quod aliunde habet vnde commode
viuere poſſit, ſic enim dicitur in literis in forma di-
gnum. *Diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus
quatenus ſi tibi conſtiterit, quod dictus N. ſcilicet reſi-
gnans aliunde habeat, vnde commode viuere poßit, vt
prædicitur, ac per diligentem examinationem præfatum
A. adhuc idoneum eſſe repereris, ſuper quo conſcientiam
tuam oneramus, beneficium prædictum eidem A. autho-
ritate noſtra conferas, & aſſignes, &c.* & ſi eſt paro-
chialis Eccleſia dicitur, *Ac per diligentem e-
xaminationem per te adhibitis examinatoribus, &c.*
vt habetur in dict. *conſtitutio.* Pij quinti 162. ſu-
per modo, & forma expediendi literas in for-
ma dignum. Quamuis communiter ſoleat fieri in-
formatio ſuper verificatione omnium narratorum
232 in literis, † in forma dignum, & videtur velle Flam.
Pariſ. *l*.8. *q*.7. *in fi.* Sed reuera non eſt neceſſarium niſi
adſit aduerſarius iuxta ſupradicta cauſa. Quod ſub
233 † dubitatur primo idoneus in propoſito quis dica-
tur, ſeu in quo conſiſtat idoneitas,& dico idoneita-
tem,& capacitatem in propoſito conſiſtere in legi-
timis natalib. ordine Eccleſiaſtico legitimo, legiti-
ma ætate, bonis moribus, & ſufficienti ſcientia, vt
recte inquit P.Greg. *de Benef.c.*35. *n*.1. poſt Rebuf. *in
concordatis rub. de collatio. verſ. idoneitas.* idoneus dici-
tur ſcientia, moribus, vita,& ætate, legitimitate, ac
ordine, *cap. cum in cunctis de elect. cap. eam te, de ætate
& qualitate, Clem.*1. *eodem tit.* & ibi Bonifa. Concil.
Triden *ſeſſ*.24. *de reform. cap*.18. *verſ. peracto deinde
examine*, *& ſeſſ*.7. *cap*.1. *& ſeſſ*.22. *c*.2. *&* 4. *de reform.*
Staphil. *de literis gratiæ* 9. *forma expecta. à n*.16. Rebu.
in praxi, titul. requiſita ad collationem bonam nu.23. *&*
38. Flam.Pariſ. *l*.4. *q*.1. *n* 5. *& q*.11. *n*.11. *& l*.8. *q*.9. *nu*.38.
& l.10. *q*.3. *numer*.68. & Ioan.Gutier. *conſ*.2. *nu*. 22. *&
cano. q. l*.2. *c*.11. *n*.61. & poſthæc Gonç. *ad reg. menſium.
gl*.4. *à n*.108.

Aduertendum tamen eſt, quod inter declaratio-
nes † S.Cong. Concil. ſuper *c*.12. *ſeſ*.24 *de refor.* ha- 234
bentur ſeq. declarationes facientes ad propoſitum.
Prima *qui iam ſacerdos eſt, & prouiſus per ſedem A-
poſtolicam in forma dignum, de Canonicatu ſuper lite-
ratura ſeu idoneitate ſcientiæ examinandus non eſt ab
ordinario, & idem de quocumque alio ordine ſacro illi
Canonicatui requiſito Secundo, Cong. cenſuit in iis qui
Diaconi, vel ſubdiaconi, aut presbyteri ſunt, petuntque
admitti in Cathedralis Eccleſiæ Canonicatus qui eum
ordinem ſacrum quem ipſi habent requirunt ſibi in for-
ma dignum, collatos opus non eſſe examine quod ad ex-
plorandum literaturam pertinet, eos vero qui ſacros or-
dines nondum ſusceperunt examinandos eſſe, an illa ha-
beant adiumenta doctrinæ, quæ ex præſcripto Concilio
Trident. neceſſaria ſint illi ſacro ordini qui Canonicatui
quem conſequi volunt erit annexus*, facit *c. accepimus
de ætate & qualitat.*

Secundo ſubdubitatur quomodo dictus executor
debeat verificare dictam idoneitatem,&c. † & dico 235
idoneitatem quoad literaturam, ſeu ſcientiam veri-
ficandam eſſe per examen perſonæ, illam examinan-
do, idoneitatem vero quoad alias qualitates & quod
aliunde commode viuere poſſit reſignans, per teſtes,
ſeu alias probationes, id enim important d.verb. *ſi
per diligentem examinationem, &c.* Rot. *dec*.8. *de pro-
batio. concl*.877. *n* 8. Flam. Pariſ. *l*.8. *q*.7. *ad fi. & l*.10. *q*.
3 *n*.69. & Gonc. *d. gl*. 4. *n*.170.

Sed ad parochiales in forma dignum examinato-
res † debent facere relationem, & approbationem 236
non ſolum quoad literaturam, ſed etiam quoad cle-
ricatum, legitimitatem, ætatem, mores, &c. vt in d.
Concil. Trid. *ſeſſ*.24. *c*.18. *de refor. verſ. peracto deinde
examine renuntientur quotcunque ab his idonei iudi-
cati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia & aliis
rebus ad vacantem Eccleſiam gubernan. oportunis.* &
cenſuit S.Cong. Concil. † *Quod huic decreto non eſt* 237
*ſatisfactum per relationes examinatorum, quorum ali-
qui ſimpliciter renuntiauerunt examinatum idoneum
quoad literaturam, aliique approbauerunt eum ad lite-
turam quoad reliqua dicentes eſſe onus Epiſcopi.* Et
propoſito dubio pro parte Epiſcopi Abulen. † *An* 238
*prouiſio parochialis ſit nulla, ſi examinatores relationem
fecerint ſolum quoad literaturam, examen vero circa
mores, ætatem, & reliqua, Epiſcopo relinquatur Congre.
cenſuit teneri facere relationem, etiam circa mores, æta-
tẽ, & reliqua*, vt in declaratione Abulen. ſup. adducta
5. *p.c*.7. *n*.11. *ad tertium.*

Vnde Rota in Caſalen. parochialis coram † Do.
Robuſterio de anno 1586. reſoluit, *Inſtitutionem pa-
rochialis factam ab ordinario præſentato à patrono facta* 239
*ſolum relatio ab examinatoribus quoad ſcientiam, &
non quoad mores, &c. eſſe nullam ex d. Conci. c*.18. Quod
etiam fuit dictum in vna Iuuenacen. Beneficij 15 De-
cemb. 1593 coram illuſtr. D.Mantica. † Quamuis in d.
Caſalen. parochialis 2 Mar. 1584. coram eod. D.Ro-
buſterio fuiſſet dictum, *Bene examinatores potuiſſe in
hoc ſe remittere ad ordinarium & ſatis eſſe ſeruatam
formam Conci. Trid. quamuis enim ex diſpoſitione Con-
cil. potuiſſent etiam ipſi ſe informare de his & referre
ordinario, tamen non tollit quin etiam ipſi poſſent ſe re-
mittere ad ordinarium, cum in dubio iuriſdictioni ordi-
nary tantum cenſeatur derogatum cumulatiue non pri-
uatiue, Deciſione* conſ.3. n.3. Sed iſta ratio nihil valet,
† nam Concil. ibi clare loquitur; dicens contrariũ &
dans formam cum decreto irritante,& ſi iſta ratio a-
liquid valeret, etiam quoad literaturam & ſcientiam
poſſent examinatores ſe remittere ad ordinarium
&c. & videnda ſunt d. inf. 9. *p.c*.2. *n*.95. *&* 105. † In ipſa
autem

neitate probanda; non requiritur citatio alicuius,
aut vocatio partis, nec cauſæ cognitio, niſi adeſt in-
truſus, ſeu poſſeſſor Beneficij qui eſſet citandus, aut
alias legitimus contradictor comparuiſſet coram e-
xecutore iuxta ſupradicta. Sed abſque citatione id
expeditur Rota *deciſ*.9. *de conceſſ. præben. in nouis* Fe-
lin. *in c. ſi. de præſump. n*.36. Maſcar. *d. concl. à* 877. *nu*.
243 2. Flam. Pariſ. *l*.10. *q*.3. *num*.70. Quinimo etiamſi †
adeſſet intruſus, ſeu poſſeſſor Beneficij, vel compa-
ruiſſet legitimus contradictor non videtur requiri
citatio illius in idoneitate probanda, maxime quo-
ad ſcientiã, quia id ſolũ requiritur pro informatio-
ne,& ſatisfactione iudicis ne detur indigno, & non
attinet ad partem, nec eſt actus iudicialis. Nec eſt
244 neceſſarium † ſuper idoneitate teſtes in forma reci-
pere, ſed ſufficeret executorem extraiudicialiter
ſe informare, nam verba *ſi repereris*, ſiue etiã *ſi con-
ſtiterit*, poſſunt referri ad extraiudicialem informa-
tionem, ſeu inſtructionem, Abb. *in d. c. ſi. ſub nu*. 13.
præcipue *verſ. extra prædictos*, & Felin. *n*.18. *&* 33. &
Flores *q*.24. *n*.21. Et verbum *ſi conſtiterit*, non includit
245 † citationem partis, quando committitur executio
de re vacante, vt per Felin. *ibi, n*.12. ex Innocen. &
246 Bartho. quos refert,& licet includat citationem par-
tis ſi de re non vacante † committitur executio vt
per eum ibi, & ſic cum adeſt intruſus requirat cita-
tionem, tamen id intelligendum eſt reſpectu actuũ
iudicialium, & eorum quæ fiunt in forma iudicij,
qualis non eſt examinatio, ſeu probatio idoneitatis.
247 Facit deciſio facta in cauſa Reginen. parochialis
8. Febru. 1557. coram D.Chiſanen. † *Quod diſpenſa-
tio facta à iudice commiſſario cui erat commiſſa cũ clau-
ſula, ſi eſt ita, ſuper quib. cõſcientiã tuam oneramus, va-
let licet non conſtet de proceſſu*, Rota dec. 4 de filiis
Presbyterorum in antiq. *& quod ſtilus eſt in diſpen-
ſationibus, quod ſi ab initio eſt aduerſarius, tunc pars
eſt citanda, & in ſcriptis acta reducenda, vt ibi non eſt
aduerſarius. tunc ſufficit ſola informatio iudicis, quãdo
conſcientiæ illius diſpenſatio committitur gl.* in c. ſtatu-
tum. §. aſſeſſorem. verb. relinquatur, *vbi Francus* nu.
6. de reſcr. l. 6. *Lapus* alleg. 61. *Rot.* dec. 443. in nouis
facit c. cum conſuetudinis, *&c.* & ad idem eſt opti-
ma *dec.* Put. 144. *l*.2. & Th. Sanch. *l*.8. *diſp*.35. *nu*. 15 &
cõferũt quæ poſt hęc tradit Gonç. *gl*.9. *in annot. n*.19.
248 Facit etiam, nam delegatus cui Papa committit
† vt ſe diligenter informet de vtilitate Ecleſiæ, & ſi
repererit cedere in euidentem vtilitatem, alienatio-
nem confirmet, ſeu det licentiam alienandi, &c. ſa-
tis eſt adhibeat cognitionem extra iudicialem abſ-
que citatione, & pro eo præſumitur abſque proceſ-
ſu, maxime ſi aſſereret ſe informaſſe &c. Abb. *conſ*.
41. *l*.1. & dicitur inf. *vlt. p.c*.2. *à num*.136. & in propo-
249 ſito Rota in Abulen. Beneſ. 26. Iunij. 1596. ſupra ad-
ducta *dub*.4. *n*.47. Ex quibus † obiter infertur ad di-
ſpenſationes matrimon. & alias quæ hodie commit-
tũtur ordinariis cum clauſula, *quod diligẽter ſe infor-
ment, & ſi repererint preces veritate niti, diſpenſent*,
&c. vt dictum eſt ſup. *dub*. 8. *numero* 105. vbi clauſu-
250 lam ipſam poſuimus, quod non erit neceſſarium te-
ſtes in forma recipere, ſed ſufficiet iudicem ex-
traiudicialiter ſe informare, Concil. Trid. *ſeſſ*. 22.
de reform. capite quinto ibi. *Summarie tantum & ex-
traiudicialiter*, & declaratio Sancta Congr. ibi
quæ ait, *requireretur tamen citatio*, intelligenda eſt
quando aduerſarius, vt in d. Reginen. *Imo* ſi per
251 teſtes præſentatos † probaretur idoneitas im-
petrantis, ſeu veritas precum diſpenſationis, ipſi ta-
men executori contrarium conſtaret, non liceret
exequi commiſſionem, cum eius iudicio, & infor-
mationi extraiudiciali relinquatur, onerando con-
ſcientiam ipſius iuxta dicta, & ſaltem debet ex of-
ficio examinare alios teſtes, per quos veritas ſibi
nota pateſiat. Et ſemper expediret quod in huiuſ- 252
modi verificationibus † examinarentur ex officio a-
liqui teſtes, qui rẽ melius ſcire poſſent, prout fit in
aliquibus Epiſcopatibus in diſpenſationibus matri-
monialibus, & non ſe contentare cum teſtibus à
partibus præſentatis, ſemper enim inueniuntur
teſtes ad probandam idoneitatem impetrantium,
maxime quoad parochiales; tamen vide quæ dice-
mus inf. *n*.285.

Tertio ſubdubitatur † an ſi ſemel examinatus nõ 253
reperiatur idoneus poſſit iterum examinari, & illi
tunc reperto idoneo beneficium conferri. Et vide-
tur poſſe † dummodo in primo examine non fiat de- 254
claratio, ſeu actus, quo declaratur illum non eſſe ido
neum, nam quamdiu res eſt integra nihil prohibet
illi idoneo reperto beneficium conferri virtute li-
terarum, ex quo tunc conditio illa, *ſi per examinatio-
nem illum idoneum eſſe repereris*, verificatur, & ita vi-
demus, ſæpe practicari in hoc Epiſcopatu Abul. in
reſignationibus parochialium.

Nihilominus tamen contrarium † videtur te- 255
nendum, nam verba illa *ſi per diligentem examinatio-
nem illum idoneum eſſe repereris*, de prima examina-
tione videntur intelligenda ex reg. *l. bones. §. hoc ſer-
mone ff. de verb. ſignif.* de qua late ibi Tiraq alias poſ-
ſet per multum tempus expectari, quod fieret ido-
neus, quod eſt inconueniẽs. Quod maxime procedit
in parochialibus, in quibus examen fieri debet cum
tribus examinatoribus ſynodalibus, ſeu aliis, & eo
peracto renuntiare debent, an examinatus ſit ido-
neus; vel non, vt in Conci. *ſeſ*.24. *c*.18. *verſ. peracto de-
inde examine*, quod quidem de examine ſemel facto
intelligitur, quando pro tunc examen peractum eſt,
licet differatur renuntiatio, & declaratio ad aliud e-
xamẽ, cõmittatur ſoli executori. & eius conſcientiæ
probabile videtur, quamdiu ipſe non pronuntiaue-
rit quandocumque illum idoneum eſſe repererit
circa locum executionis &c.

Quamuis quod attinet † ad congruam reſignan- 256
tis, ſufficiat quandocumque de illa conſtare, quam-
diu res eſt integra etiam in parochialibus, id enim
non magis ad 1. quam ad 2. informationem refertur
&c. ſicut etiam in diſpenſat. informatio de veritate
precum. Cauendum tamẽ erit in caſu reſignationis,
ne incidant in conſtitutionem † Gregor. *XIII.* 257
de publicandis reſignationibus, de qua infra 11. *part.
cap*.3. *à numer*.273. in quam profecto videtur incide-
re ſi forte reſignatarius, qui ex d. conſtitutione poſ-
ſeſſionem Beneficij intra tempus publicationis ap-
prehendere debet, vel ſaltem ſtante legitimo im-
pedimento literas Apoſtolicas iudici, ſeu executo-
ri intra idem tempus præſentare, & apud illos pro
ipſarum executione inſtare,& poſſeſſionem inſtan-
ter petere, fecerit ſeu petierit quod executio, ſeu
proceſſus in ea deferatur vltra tempus publicatio-
nis.

Quarto ſubdubitatur, an ſi impetrans ſit † reue- 258
ra idoneus non tamen ſit per executorem verifica-
tum, teneat collatio? Et dico quod non, nam eſt cõ-
ditio, non exiſtentiæ, ſed cognitionis. *Imol. in d. cap.
fin.* & ibi Fel. *num*.35. *& in cap. ſciſcitatus de reſcrip. n.*
14. *prope fi.* Rota *dec*.435. *n*.2. *p*.1. *diuerſ.* & Th. Sanch.

de matrim.li.3.diſp.33.n.4.& lib.8.diſp.34.n.26.& 35.
n.16.
Quinto ſubdubitatur, an ſi impetrans ſit idoneus,
259 & per executorem ſciatur, poſſit † ad prouiſionem
procedere abſque alia verificatione, ſeu informatio-
ne? Et dico quod non alias prouiſio erit nulla pro-
260 pter defectum formæ † mandati, & conditionis li-
mitato modo ſcientiæ, Cardin. in Clemen.1.numer.11.
de conceſſ.præbend. Oldra conſ.41. Bellamera deciſio.
667.Felin.in d.cap.fin.num.28.& 33 Nam illa verba,
261 ſi repereris idoneum, † continent conditionem, Nau.
in cap.ſi quando, de reſcript.except.9.num.9.& Thom.
Sanch. vbi proxime d.num.4 licet d.lib.8. diſpu.34.n.
24 & 35.16.dicat, quod ſi ei cui diſpenſatio commiſ-
ſa eſt de precum veritate conſtat nulla opus eſt in-
formatione, ſeu examina. non obſtante clauſula de
ea, & facit deciſio Caputaquen.273.par.1.quæ eſt et-
iam in Miſcellaneis Cotæ manuſcriptis 221. vbi ha-
262 betur, *Quod diſpenſatio ſuper illegitimitate non † va-
luit, quia non fuit ſeruata forma diſpenſationis, & man-
dati de diſpenſando, cum eſſet facienda qualis inquiſitio,
& tamen in hoc caſu nedum non reperitur, ſed nulla in-
teruenit, ſed ſtatim fuit promotus præſentata diſpenſa-
tione, maxime ſtante clauſula illa* ſi ita eſt, *quæ eſt
conditionalis, &c.* Et quod clauſula, *ſi ita eſt*, facit gra-
263 tiam conditionalem † fuit etiam dictum in dict.
Conchen. erectionis 25. Maij 1592. ex Pariſio conſ.
82.numero 6.Soc.Iun.43.numero 43 licet contradicat
Thom.Sanc.dict.numero 26.qui ait quod clauſula, *ſi
eſt ita*, diſpenſa. non inducit formam, nec conditio-
nem.
264 Quod tamen limitat † Card. cum Paulo dict.nume-
ro 11.& Felin. dict. numer.28.cum imola ibidem, quan-
do de idoneitate notorie conſtat, quod tunc non eſt
neceſſaria examinatio niſi ad cautelam, qui tamen
conſulunt, quod executor hoc ipſum de notorio ex-
primat in collatione, vel in relatione, ſeu interlocu
toria, vt ſciatur quare examinationem non fecit, i-
dem Th.Sanch. loquens in diſpenſat.dict. numero 24.
& 16.
265 Sed hæc limitatio non videtur vera, † nam quando
examinatio eſt de forma, vt licet prætermitti non
poteſt quantumcumque examinandus ſit notus, Bald.
in cap.conſtitutus, 2.n.4.de appellatio. & ibi Præpoſi-
tus & Abb.num.4.qui ait quod ſcholaris notorie pe-
ritus tranſit ſine examinatione, vel ſaltem modica
pro forma. Corſetus in ſingul.verb.præſumpt. qualiter
bene Brunus de forma, rubrica de implemento formæ,
verſiculo vltimo facit Lambertus qui alios refert de
iure patronat.1.par.2.libr.quæſtione 11.articulo.3.nume-
ro 5 Rebuffus de priuil.ſcholarium priuil.86.numer.4.
Mand.reg.24.quæſt.3 num.11.& 12.Fuſcus de viſitatio.
libro.2.cap.5.numero.10.Flam.Pariſ.lib.8.quæſt.9.nu.
83.& ſequen.& Cenedo collect.15.ad decretum numer.
5.& poſthæc Gonçalez ad reg.menſium. gloſ.4.à nu-
mero 89.
266 Et Rota in vna Calagur. † Beneficij de Ornillos 12.
Octob.1587. coram illuſtriſſim. Pamphili. reſoluit
quod quando examen requiritur pro forma debet
præcedere quamlibet prouiſionem, quamuis alias ſit
examinatus, & approbatus etiam ad parochiales, ma
267 xime quando ab alio ordinario &c. Et præſertim li-
mitatio hodie non videtur † poſſe procedere in exe-
cutore ad parochiales, in forma dignum nouiſſima,
nam quantumcumque notorie impetrans ſit idone-
us, non poteſt excuſari examen in d.forma dignum,
cum examinatoribus ſynodalib. vt in ea dicunt Fuſ-
cus, & Cenedo ibi.
Pro quibus facit reſolutio in cauſa † Aſtoricen. pa 268
rochialis 11. Maij 1587. coram D.Gypſio, & in vna
Regien. Prioratus 26.Iun.& 24.Decembr.1578 corã
D.Pamphilio, *Quod notitia præſentati licet alias ſuf-
ficiat, non tamen ſufficit, vbi examinatio eſt omnino ne-
ceſſaria, vt in parochiali, & vbi datur concurſus præſen-
tatorum, &c.* Sed offert ſe difficultas, † ſi execu 269
tor cui committitur collatio Beneficij ſimplicis in
forma dignum, committit examen alicui examinato-
ri prout fieri ſolet, & fieri poſſe diximus ſupr. 8.dub.
à n.97. & examinator dat illi ſchedulam, ſeu chartã
approbationis abſque examine, quia eſt ſibi nota ſuf-
ficientia ipſius, an cenſeatur ſeruata forma examinis?
Et conſequenter valeat collatio ſubſecuta, & vide-
tur quod ſic, licet tutius ſit quod fiat examen aliquod
pro forma
Sexto ſubdubitatur, an ſi dictus executor † fecerit 270
examinationem prout ſibi fuerat iniunctum, & pu-
tans ipſum idoneum, cum non eſſet, contulit ei Be-
neficium, talis collatio valeat? vt dico quod ſic, nam
conditio eſt purificata per obſeruantiam ſolius for-
mæ. † Ita docent Baldus in l.2.n.8.C.quando prouoca- 271
re non eſt neceſſe Abb. in cap.1.n.29.de re iudicata, Fe-
lin. in d.capite fi.num.33.& Staphil. de literis gratiæ, tit.
quib.modis expirent literæ ad Benef. §.6. principaliter
n.1.& 2.
Quod tamen ſecus eſſet † in diſpenſationibus com- 272
miſſis ordinario, nam quantumuis per informatio-
nem repererit preces veritate niti, ſi tamen à parte
rei non eſt ita, diſpenſatio erit nulla, tanquam ſur-
reptitia propter falſitatem narratorum. P. Ledeſma
dicens tenere communiter Doctores in ſum.de ma-
trim.c.27.ad fi.& Th.Sanch. de matrim. lib.8. diſpu.
21.n.33.
Et eadem ratione ſi reſignans reuera non haberet
aliunde † vnde commode viuere poſſet, reſignatio, 273
& prouiſio facta reſignatario eſſet nulla tanquam
ſurreptitia, quamuis coram executore id probatum
eſſet.
At ſi per examinationem factam executor † be- 274
ne intelligere deberet eum non eſſe idoneum, &
nihilominus contra conſcientiam ei tanquam ido-
neo conferret Beneficium, reuera collatio non va-
leret, nec prouiſus ſi ei id conſtaret tutus eſſet
in conſcientia, nam in rei veritate non fuit ſeruata
forma mandati, & purificata conditio, & idem eſſet
ſi alias id conſtaret executori, iuxta dictum ſupra
n.261.
In parochialibus tamen debet executor † in dict. 275
forma dignum nouiſſima impetranti conferre, &
collatio erit valida ſi examinatores, ſeu maior pars
eorum illum idoneum eſſe renuntiant, & approbant
ſiue bene, & ſecundum conſcientiam, ſiue male, &
contra conſcientiam, quamuis ipſe executor eum
non putet idoneum, nam per approbationem, exa-
minatorum purificata eſt conditio mandati, cum quo
ad approbationem, ſeu reprobationem ſtandum ſit
eorum relationi, iuxta decretum Concilij dict.capite
18. ſeſſio.24. & dictum eſt ſupra dub. quinto n.75.
Septimo ſubdubitatur circa illam clauſulam, † 276
*quod dictus N. aliunde habeat vnde cõmode viuere poſ-
ſit*, de qua vide ſupra 2 par.cap.5.à n.200.& 207.an ſit
neceſſarium conſtare quod reſignans tempore re-
ſignationis, & datæ, aliunde habeat vnde commode
viuere poſſit, an vero ſufficiat quod id habeat tem-
pore executionis ipſius gratiæ. Et breuiter dico ſa-
tis eſſe, quod † de hoc conſtet tempore executionis 277
ipſius

ipſius gratiæ, cum verba illa *ſi tibi conſtiterit*, ſint futu-
ri temporis, & qualitas adiuncta verbo debeat intel-
ligi iuxta tempus verbi, l.in delictis §.1.ff. de noxali-
bus Abb. in cap.cum in cunctis § inferiora, num.10.de e-
278 lect.& Dec.22 Et ſic limitanda eſt reg. illa, quod †
ſurreptio conſideratur reſpectu datæ de qua Felin.
in cap.eam te, de reſcrip.nu.18.Caputaquen. deciſ.40.
nu.2.par.2.& notatur in cap.ſi eo tempore, de reſcript.
in 6.Et ita in terminis † fuit reſolutum in Iacen. Vi-
cariæ vlt. Ian. 1590. coram illuſtriſſimo Plato, vt in
dec.ſeq.
279 *Reſoluerunt domini gratiam Antonij eſſe iuſtificatam
& validam, nam de reſignatione atque eius publicatio-
ne, ac de ſacerdotio eiuſdem Antonij conſtat ex publicis
ſcripturis, valor Vicariæ cum annexis vltra teſtes co-
ram Ordinario examinatis, probatur etiam ex confeſ-
ſione partis,* Paleotus deciſ.391.in fin. *Caputaquen.* de-
ciſ.330.num.3 lib.3. *non obſtat, quod non fuerit verifi-
catus valor & qualitas Beneficij obtenti, quia cum ob-
tulerit Anton. illud dimittere non erat neceſſaria aliqua
verificatio, Rota* dec.20.de præben.in nouis, *non obſtat
quod non conſtet Sanctium reſignantem tempore reſigna-
tionis habuiſſe aliunde vnde cõmode ſuſtentaretur, quia
ſatis eſt in caſu iſto quod de hoc conſtiterit tempore exe-
cutionis ipſius gratiæ,* dec.10. numero ſecundo & 6.de
conceſſ.præbend.in antiquis. *non obſtat, quod San-
ctius reſignãs poſt præſentationem de ſe factam ad Prio-
ratum de Volitan. malitioſe diſtulerit procurare, vt ſibi
de eo Prioratu fieret inſtitutio, & collatio. Et quod plus
eſt, ſuppoſuerit colluſiue aliquos oppoſitores ad effectum,
vt dilata huiuſmodi inſtitutione interim in curia reſi-
gnatio cum reſeruatione penſionis admitteretur, qua
colluſione ſtante dicebatur reſignationem fuiſſe nullam,*
Gigas de penſio quæſtio.42. *quia fuit reſponſum non
conſtare de huiuſmodi colluſione, tum quia cum non ſit
præfixum tempus aliquod ad obtinendam inſtitutionem
Beneficij de iure patron.* deciſ.4. de iure patr. in no-
uis, *non videtur imputandum Sanctio, quod inſtitutio-
nem ſuam in longum protraxerit. Tum etiam quia teſtes
de ea deponentes fuerunt nulliter examinati, ſcilicet
parte non citata, & quod plus eſt colluſionem non pro-
bant, nam deponunt de auditu à Bartholom. qui etiam
examinatus dicit ſe fuiſſe rogatum nomine Sanctij, vt
ſe opponeret, cuius dictum ſicut non probaret ſolum con-
tra Sanctium, & multo minus contra Antonium, ita nec
poſſunt probare teſtes qui dicũt ſe ab illo audiuiſſe. præ-
terea colluſio huiuſmodi prætenſa non eſſet ſuper Vica-
ria, ſed ſuper Prioratu, ideo nihil influit ad nullitatem
reſignationis, maxime cum nullo modo probet Antonium
fuiſſe participem colluſionis, & tamen Gigas & alij per
eum allegati præſupponunt colluſionem interueniſſe ex
parte vtrinque. Non obſtat quod dicitur non conſtare
quod deducta penſione ducatorum 40. impoſita ad fauo-
rem Sanctij remaneant centum pro rectore, iuxta decre-
tum Concilij Trident. ac decretum appoſitum in gratia
reſignationis & reſeruationis penſionis, quia fuit re-
ſponſum de hoc nullum verbum legi in literis expeditis
ad fauorem Antonij reſignatarij in actis productis, qua-
re cum ipſe teneatur verificare ſolum ea quæ ſunt nar-
rata in ſuis literis, non videtur curandum ſi non proba-
uit fructus vicariæ aſcendere ad tantam ſummam, vt
ſoluta penſione centum pro ſe remaneant, quod erit pro-
bandum per Sanctium cum penſionem voluerit conſe-
qui.*
280 Vnde exiſtimo quod ſi tempore executionis † re-
ſignans eſſet mortuus, non eſſet opus eius congruam
verificare, cum mortuus illa non egeat, & hoc forte
voluit quædam declaratio S. Congregationis Con-
cilij ſuper cap.2.ſeſſ.21.de reformatione, † quæ ſic ait, 281
*quidam reſignauit canonicatum alteri, vt infra menſem
teneatur docere quod aliunde commode, &c. moritur in-
fra menſem, ordinarius voluit conferre canonicatum per
obitum, reſpondit Congregatio, non poſſe, quia affectus cũ
ſemel Papa appoſuerit manus,* alias iſta declaratio pa-
teretur difficultatem ex dict.5.part.capit.1.à numero
154.
Si tamen executor quia ſibi non conſtitit † reſi- 282
gnantem aliunde habere vnde commode viuere
poſſet, pronuntiauit, non eſſe locum executioni lite-
rarum, non erit locus appellationi nec ſufficit in gra
du appellationis id conſtare, ex quo iam defecit con-
ditio executionis, &c. Cum vero reſignatio eſt ex-
pedita in forma gratioſa, tunc clauſula ſeu narratiua
† quod aliunde habet, vnde viuere poſſit, debet eſſe 283
vera tempore datæ ex primo cap.de qua n.288.
Vnde infertur ad diſpenſationes matrimoniales
quæ committuntur ordinariis, vt dixi cum clauſula,
*quod diligenter ſe informent, & ſi repererint preces ve-
ritate niti diſpenſent,* quod ſufficiat narrata eſſe vera,
& verificari tempore executionis ipſius diſpenſatio-
nis, ſeu commiſſionis licet tempore datæ literarum
non eſſent vera, & ita videtur practicari, nam articuli
qui fiunt pro verificatione diſpenſationum ſemper
loquuntur de tempore præſenti & non de tempore
datæ.
Quamuis contrarium ſcilicet narrata debere † eſſe 284
vera tempore impetrationis & relationis factæ Pa-
pæ, & non poſtea tempore executionis teneat Cor-
dub. in ſum.quæſtio.45.opini.2.pun.1. & Ioan. Gutier-
rez quæſtio. Canon. libro ſecundo capite decimoquinto
numero 131.& 133.& Thom Sanchez de matrimon.lib.
octauo diſputatio.30.n.4.& 5 ex Abb. in cap. quia cir-
ca, de conſanguinitate & affinitate num.4.qui ait quod
veritas narratorum in diſpenſatione eſt conſideran-
da ſecundum tempus impetrationis non enim ſuffi-
cit narrata prius fuiſſe vera, vel poſt impetratio-
nem verificata, quando veritas cauſarum narratur
de præſenti, & quod neceſſe ſit probare narrata eſ-
ſe vera † tempore impetrationis docent, etiam Re- 285
buffus ad leges Gallicas 2.tom.titul.de reſcriptis in præ-
fatione.numer.56.& Maſcard.d.concluſione.1128.num.
22.
Sed Abb. ibi non loquitur † in noſtris terminis,
ſcilicet quando diſpenſatio committitur alicui cum 286
d.clauſula *quod informet, & ſi repererit preces veritate
niti diſpenſet,* ſed loquitur de diſpenſatione in forma
gratioſa, in qua certum eſt veritatẽ narratorum con-
ſiderandam eſſe ſecundum tempus impetrationis
iuxta dictã regu. quod ſurreptio conſideratur reſpe-
ctu datæ, quæ licet præcipue procedit, & ita etiam
accipiendi ſunt Rebuffus, & Maſcard. ibi.
Verum eſt tamen, quod in diſpenſationibus † cum
copula in quibus impetrantes narrant inter eos 287
copulam præceſſiſſe, & quod niſi matrimonium in-
ter eos contraheretur ipſa diffamata, & innupta re-
maneret, grauiaque exinde ſcandala poſſent veri-
ſimiliter exoriri, vt ſolet dici in diſpenſationibus,
cum copula propter infamiam ſi iſta non eſſent ve-
ra tempore impetrationis, ſed poſtea conſulto co-
pulam habuiſſe, vt infamia, & nota poſſet verificari
vel alias infamiam, & notam propter fraudem, & 288
dolum † quæ alicui patrocinari non debent capi. ſe-
des cap.ex tenore de reſcript.& ſic procedet ſententia
Corduben. ſup. quam ſequuntur Mandoſ. Rodrig. in
ſum.1.tom.cap.36.nu.9 Veg in ſum.part.cap.83. caſu
4.& Ledeſ. in ſum.de matrim.c.274.difficul.7.conclu.

& Thom. Sanchez *d. numer.* 5. & ſententia Ioan. Gutierrez *ſup.* non alias.

289 Et è conuerſo † non ſufficiet cauſam narratam fuiſſe veram tempore impetrationis, & relationis factæ Papæ, ſi tempore informationis, & executionis ea deficiat & iam non ſit vera, vt ſi narratum eſt mulierem eſſe pauperem, aut habere dotem minus competentem, licet tunc ita eſſet, tamen ſi ante executionem commiſſionis & antequam ordinarius diſpenſet ea cauſa deficiat, vt quia iam facta ſit diues aut habeat dotem competentem, quia obuenit ei hæreditas, vel legatum, &c. vitiatur, diſpenſatio quæ eſt in fieri Ioan Gutierrez *ſupra num.* 132 Tho. Sanchez *lib.* 8. *diſp.* 19. *num.* 27. *&* *d. diſp.* 30. *num.* 12. Humada ad Greg. Lopez *in l.* 2. *tit.* 15. *par.* 2 *gloſſ.* 10. *num.* 5. *&* 6.

290 Quamuis coutrarium teneat Enriq. † *in ſum. libr.* 14. *cap.* 17. §. 10 ex Couarr. *lib.* 1. *vari. cap.* 20. *n.* 5. *verſi. his breuiter.* Sed Couar. loquitur in diſpenſat. facta & ſortita effectum, quæ non vitiatur, etiamſi poſtea cauſa deficiat Ioan. Gutier. *ſupra.* Vnde in prædicto caſu ſi poſtquam ordinarius virtute commiſſionis,
291 & mandati Papæ diſpenſauit, mulier facta eſſet diues, aut haberet dotem competentem non vitiaretur diſpenſatione etiamſi nondum matrimonium eſſet contractum quicquid dicat Thom. Sanchez *d. diſp.* 30. *num.* 14. *& ſeq.* quanto magis ſi eſſet contra-
292 ctum, etiamſi tempore † diſpenſationis haberet ſpē quaſi certam ſucceſſionis, dotationis, vel applicationis bonorum competentium, ſi non eſt legitimę neceſſario ſibi debitæ, quia antequam ſucceſſio, & applicatio fiant, non ſunt bona illius, ita Nauar. *conſ.* 19. *de reſcriptis.* quem ſequitur Marcus Anto. Genuen. *in praxi Archiepiſcopali Curiæ Neapolitanæ ca.* 25. *num.* 81. & Thom. Sanchez *ſupra à num.* 21. *d. diſput.* 19.

Rurſus circa illam clauſulam, *quod reſignans aliū-*
293 *de habeat † vnde commode viuere poſſit*, aduerte quod narratiua in reſignatione facta, & clauſula, *quod reſignans habet aliunde, vna cum penſione ſibi in tali reſignatione reſeruata, vnde commode poſſit*, verificatur ſufficienter ſi ex penſione illa habeat. vnde viuere poſſit, licet non verificetur quod habet etiam aliunde, quia intentio Papæ eſt quod remaneat congrua, ſiue remaneat ex penſione tantum, ſiue etiam aliunde, ita fuit reſolutum in vna Zamoren. Beneficij vigeſimo. Iun. 1594. coram Domin. meo Corduba.

294 Et quamuis in literis dicatur, *dummodo † aliunde habeat vnde viuere poſſit*, non excluditur, quin penſio ſit in congrua computanda, quin verbum *aliunde* ponitur ad excluſionem beneficij reſignati, non autem penſionis, vt in illa Brixien. parochialis 20. Nouembris 1598. coram D. Penna ſupra relata 2. *par. ca.* 5. *n.* 209.

295 Tandem admoneo lectorem, † quod in hac materia de executione, & verificatione literarum caueat à Flores de Mena. *d. q.* 4. *ex num.* 19. nam eam confundit nec recte callet ſicut iuriſconſulti Hiſpani.

§. 3.

An gratia in forma dignum expiret morte Papæ concedentis re integra.

SVMMARIA.

AN *gratia, ſeu mandatum de prouidendo, in forma dignum, expiret morte Papæ concedentis re integra, &c. à num.* 396. *reſoluitur, contra aliquos, non obſtante cap. ſi cui nulla, de praben. in* 6. *ver. ſecus, quod procedit vbi mandatur prouideri certæ perſonæ de incerto beneficio vacaturo, & ſic in gratia facienda, & cætera.*

Id procedit etiamſi mandetur prouideri de certo beneficio, cum cauſa cognitione & citatione partis, nam etiam tunc non expirat gratia, nec executorum poteſtas num 303. *contra aliquos relatos n.* 304.

Gratia ad Beneficium vacaturum incertum, non expirat morte Papæ ante vacationem, etiã re integra, quãdo non committit executori prouiſionem, ſed ipſe confert ex nunc, prout ex tunc à n. 305. *& ponitur Rotæ deciſio.*

Si alicui ſit gratia conceſſa per quam committitur aſſignatio certæ penſionis huiuſmodi gratia non expirat morte Papæ re integra numero 309. *Si vero committeretur aſſignatio penſionis incertæ expiraret numero* 310.

Diſpenſationes quæ committuntur ordinariis, vt precibus veris repertis diſpenſent, non expirant morte Papæ concedentis, re integra, quamuis mandatum de diſpenſando non habet vim diſpenſationis, ſed ad hunc poſſunt ordinarij illius expedire, etiam ſede Apoſtolica vacante, antequam erat regul. Cancellariæ ſuper reualidatione literarum prædeceſſoris contra Nauar. & alios nu. 311.

Quod dicunt Io. And. Fel. & alij, quod facultas diſpenſandi cum certis perſonis fauore illarum, expirat morte concedentis, re integra poteſt intelligi, quãdo eſt conceſſa huiuſmodi facultas ſimpliciter, abſq; mandato & præcepto, &c. n. 314.

Licentia eligendi confeſſarium, data à Papa, vel Epiſcopo, ſeu parocho, non expirat morte concedentis, quia eſt gratia facta ipſi pœnitenti. num. 315. *Licet in licentia data per Epiſcopum, ſeu alium Papa inferiorem, contra teneant Abb. & alij n.* 316. *Quod maxime procedit, quando tali licentia datur acceſſorie ad indulgentiam n.* 317. *Et quando datur in Bulla conceſſa fauore Principis, vt cruciata. n.* 318.

Similiter licentia audiendi confeſſiones, data alicui ſacerdoti ipſius contemplatione à Papa, ſeu Epiſcopo, non expiraret morte concedentis. num. 319. *non ſolum quoad ſimplicem licentiam, ſeu approbationem, & expoſitionem quæ abſque dubio non expirat, ſicut licentia ſeu reuerenda ad ſuſcipiendos ordines, ſed etiam quoad delegationem & commiſſionem iuriſdictionis ad abſoluendum, quæ etiam non expirat à numer.* 320.

Cap. gratum, cap. relatum, & c. licet de officio delegati, vbi habetur, quod iuriſdictio delegata expirat morte delegantis, re integra, loquuntur de iuriſdictione fori contentioſi, non voluntariæ, n. 234.

Idem eſſet in licentia, ſeu iuriſdictione, alicui data à parocho, ad audien. confeſſiones ſuorum ſubditorum, nu. 325.

Quamuis iuriſdictio ab eo delegata aſſumendo illum in vicarium, ſeu coadiutorem ſuum, expiret morte parochi, ſicut poteſtas vicarij Epiſcopi, numero 326.

Licentia audiendi confeſſiones certarum perſonarum data alicui ipſarum fauore, expirat morte concedentis, n. 327.

Licentia, & facultas teſtandi, conceſſa à Papa non expirat morte concedentis re integra n. 328. *Et ſimiliter licentia, & facultas faciendi maioratum à rege conceſſa non expirat morte concedentis re integra numero* 239.

& idem

& idem indiſtincte in licentia data per regem ad extrahen. ſeu alienan. bona maioratus, etiamſi concedatur ſub nomine ipſius regis n. 330.

Quod procedit, etiamſi literæ d. licentiæ, & facultatis faciendi maioratum, teſtandi, aut alienandi, non eſſent expeditæ, contra aliquos n. 331. *& ſeq. Quando gratia eſt conceſſa per Principem nu.* 333. *Et ita gratia etiam ad aliquid faciendum conceſſæ per Papam expediuntur per ſucceſſorem in forma rationi congruit, n. trecenteſimo trigeſimoquarto.*

Procedit etiam ſiue licentia & gratia ſit conceſſa ex cauſa neceſſaria, & cum cauſæ cognitione, ſiue ex cauſa voluntaria, & ſine cauſæ cognitione. nu. trecenteſimo trigeſimoquinto.

De hac materia, an gratia vel mandatum expiret morte concedentis, &c. remiſſiue n. trecenteſimo trigeſimoſexto.

296 DVodecimo, & vltimo principaliter † dubitatur, an gratia ſeu mandatum de prouidendo in forma dignum expiret morte Papæ concedentis re integra, ita quod executor deputatus ad illius executionem non poſſit procedere.

297 Et videtur † expirare ex *cap. cui nulla verſiculo ſecus de præbend. lib.* 6 vbi dicitur, quod ſi ſuper prouiſione certæ perſonæ facienda ſit data poteſtas alicui prouideri mandatur gratiam, & fauorem, illa quidem expirat omnino ſi concedens re integra moriatur, & facit regula *l. mandatum. C. mandati, & §. recte, inſtitut. eod.*

298 Per quem † tex. *in d. cap. ſi cui nulla.* inquit Ægidius *deciſ.* 542. quod mandatum factum per legatum, de prouidendo certæ perſonæ de certo Beneficio, tunc vacante, moriente legato ante mandati executionem, ipſo iure expirat. Et ſequitur Staphileus *de literis gratiæ tit. quibus modis expirent literæ ad Beneficia,*
299 *in princ. num.* 1. *&* 2. Et ita videntur † tenere Decius *in Rubr. de conſtitutio.* 1. *lectura numero* 41. ibi *ſecus ſi deberet fieri per alium cui committeretur*, & Ripa *ibidem nu.* 50 ibi, *ſecus ſi per viam commiſſionis ſit alteri mandatum quod conferat.* Corraſ. *de Benefic.* 4. *par. cap.* 5. *n.* 54. ibi, *licet ſecus ſi collatoribus tantum.* Zerola *in praxi Epiſcopali* 2 *par. verbo delegatus* §. 1. & Mandoſ. Rodriguez *quæſt. regularium* 1. *tom. q.* 9. *ar.* 1. & Thom. Sanch. *de matrimon. lib.* 8. *diſputatio.* 28. *num.* 43 *&* 64 *&* 81.

300 Nihilominus tamen contrarium eſt dicendum, † nempe gratiam, ſeu mandatum de prouidendo in forma dignum, nullo modo expirare morte Papæ concedentis re integra, ſed adhuc poſſe executorem ad illius executionem procedere. Nam vbi mandatur prouideri certæ perſonæ de certo Beneficio vacante gratia dicitur facta, ex quo ſaltem habet ius ad illud, licet non habeat in re vt dicitur ſupra 4. *par. cap.* 3. 11. modo *n.* 59. & ſic intrat tex. *in cap. ſi ſuper gratia. de officio deleg. in* 6. ita Rota *deciſ.* 12. *de officio deleg.* alias 349. *in nouis.* Hier. Paulus *in practica Cancellariæ verſi. præſtantiſſime doctor.* quem ſequitur Rebuffus *in concordatis Rubric. de mandatis Apoſtolic.* §. 1. *verb. fuit partificatus.* Mil. *in reper. verb. gratia facta licet nondum executa.* Gigas *de penſion. quæſtio.* 91. *numero* 4. Anton. Gabr. *titu. de præben. concl.* 1. *numero* 19. *&* 35. Mandoſ. *reg.* 10. *quæſt.* 2. *numero* 4. Aceuedo *in l.* 2. *numero* 4. *&* 5. *tit.* 7. *lib.* 5. *recopilatio.* D. Ioan. Gutierrez *canon. quæſt. li.* 2. *c.* 17. *n.* 5 & Enriq. *in ſum. li.* 14. *c.* 17. *n.* 7. & tenet Tho. Sanchez *ſup. n.* 87 *& ſeq.*

301 Et tex. *in d. c. ſi cui nulla verſi. ſecus* procedit † vbi mãdatur prouideri certæ perſonæ de incerto beneficio vacaturo: & ſic in gratia facienda cum gratia non reſpiciat, nec videatur afficere aliquod beneficium certum, vt cum intelligunt doctores ibi, & *in d. cap. ſi ſuper gratia*, Rota, Gigas & Mandoſ. *ſupr.* & Man Rodriguez ſic intelligendus *quæſt. regul.* 2. *tomo quæſt.* 46. *art.* 7. *ad finem.* & Graffiis *in deciſ. aureis caſuum conſcientiæ lib.* 4. *cap.* 2. *numero vigeſimooctauo* & forte Gonçalez *gloſ.* 12. *numer.* 42. & facit quod tradit Cuchus *in inſtitution. maioribus libro primo ti.* 7. *numero* 50.

Quamuis Hieron. † Paulus *ſupra*, quem ſequitur 302
Rebuffus & Gutierrez, & Thom. Sanchez *d. nu.* 87. *&* 95 teneat id procedere etiam vbi mandatur prouideri certæ perſonæ de Beneficio vacaturo etiam incerto, intelligens *d. capit. ſi cui nulla verſic. ſecus*, vbi non eſt proprie mandatum, ſed ſimpliciter conceſſa facultas, at hic intellectus violat literam tex. ibi, *mandatur.*

Quæ reſolutio procedit † etiamſi mandetur pro- 303
uideri de certo beneficio, cum cauſæ cognitione, & citatione partis, nam etiam tunc non expirat gratia eadem ratione, nec executorum poteſtas tanquam acceſſoria ex *d. c. ſi ſuper gratia*, quod non ſolum procedit in executore mero, ſed etiam in mixto, ita maior pars dominorum *in d. deciſ.* 12 & Hiero. Paul. *ſup.* quem vt dixi ſequuntur Rebuffus, & Gutierrez *ſupr.* & Tho. Sanchez *n.* 88.

Quamuis contradicant collector, *ibi* Gigas † *ſup. n.* 304
5. & Flores *q.* 4. *n.* 74. qui dicunt tunc executoris poteſtatem expirare licet non gratiam. Et Francus *in d. c. ſi ſuper gratia n.* 4. & Mil. & Mandoſ. *ſupra*, qui videntur velle etiam gratiam tũc expirare, quia dicunt eſſe gratiam faciendam.

Sed & gratia ad beneficium vacaturum † incertum 305
non expirat morte Papæ ante vacationem, etiam re integra, quando non committit executori prouiſionem ſed ipſe confert ex nunc, prout ex tunc, quia tunc gratia eſt facta, &c. Guidobonus *deciſ.* 29. *in manuſc.* & Rota in vna Calagurritana expectatiuæ 1. Iulij 1592. coram D. Penna in qua fuit reſolutum, quod *expectatiua conceſſa à Papa Gregor.* † *XIIII. Doctori*
Frances ad canonicatum & præbendam Calagurritan. 306
qui 1. 2. *vel vlteriori loco vacauerit quem infra menſem à die notitiæ duxerit acceptandum, non expirauit morte Papæ ante vacationem canonicatus, quia cum non committat executori prouiſionem, ſed ipſe conferat ex nunc, prout ex tunc, gratia eſt facta & datio executorum acceſſoria, & ideo non expirat, &c.* capite ſi ſuper gratia. de officio deleg. in 6. *Secus ſi eſſet facienda.* capite ſi cui nulla de præbend. in 6. *Gabr.* titulo de præbend. concluſione prima *Guidobonus* deciſione vigeſimanona, *& quia res non erat integra, quia auditor cameræ vnus ex executoribus fulminauerat ante mortem Papæ proceſſum. nam cum non detur executor vt cognoſcat, ſed vt exequatur, actus ille ſine citatione, ſufficit vt res deſinat eſſe integra, perpetuetur iuriſdictio. Geminia.* in dict. capit. ſi cui nulla, numero ſexto. *Francus* numero 3. gloſ. *Hiſpanus* reg. 10. *Ioan. Nicol.* tract. de generis expectatiuis. cap. 3. num. 2. *Guidobonus* d. deciſione *& quamuis eſſet conditionalis non expirat cum non ſit gratia facienda ſed facta, &c.* Gonçal. *ſup. numero* 42.

Et fuit confirmatum coram eodem. 9. † Octob. 307
1592. & quod propter illa verba, *ex nunc, prout ex tũc conferimus, &c.* perinde eſt ac ſi Papa tempore d. gratiæ contuliſſet, & omnia retro trahuntur ad tempus datæ, Creſcen. *dec* 260. Et ſimiliter gratia † expecta- 308
tiua præbendæ vacaturæ non expirat morte conce-

uentis quando eſt creatus in canonicum, Francus in
d.c.ſi ſuper gratia.n.2 Guidobonus deciſ.33. vbi habe-
tur quod obtinens creari in canonicum poteſt acceptare
præbendam vacantem mortuo Papa qui eum creauit in
canonicum, quia creatio in canonicum perficit gratiam,
& ſolum expectat præbendam vacaturam, quo caſu per
obitum creantis non expirat gratia, neque poteſtas exe-
cutorum d.capite ſi ſuper gratia,d.c.ſi cui nulla, Rota
in nouis 349.& ratione canonicatus præbenda debetur.
c.relatum de præb.

309 Ex ſupradictis infertur 1.ad quæſtionem † de qua
Gigas d.q.91.quod ſi alicui ſit gratia conceſſa per quā
committitur aſſignatio certæ penſionis in partibus
huiuſmodi gratia non expirabit morte Papæ conce-
dentis re integra, ſed executor poterit ad illius exe-
cutionem procedere,vt ibi docet Gigas & Ioan.Gu-
tierrez d.c.17.nu.5.& Thomas Sanchez d.nu.88. poſt
Hieronymum Paulum ſupra,quia in iſto caſu gratia
de penſione , eſt iam facta per Papam,licet illius re-
ſeruationem executori in partibus committat,ſi ve-
310 ro committeretur aſſignatio†penſionis incertæ, nē-
pe quātitatis quæ videbitur executori, expiraret ex
d.c.ſi cui nulla,verſ. ſecus, quia tunc non eſſet gratia
facta,ex quo non eſt de re certa,& determinata, ſed
facienda.

311 Secundo infertur quod diſpenſationes,†quæ iuxta
Concilium Tridentinum ſeſ.22.ca.5. de reformatione
committūtur in partibus ordinariis,vt precibus ve-
ris repertis diſpenſent , non expirant morte Papæ
312 concedentis re integra.Quamuis mandatum† de di-
ſpenſando etiam vbi non requiritur cauſę cognitio,
non habet vim diſpenſationis.Achilles dec.78. Mo-
hed.11. de filiis presbyterorum Papaz ad deciſionem 2.
de filius presbyterorum in nouis num.10.& contra Præ-
poſitum in c.quia circa, de conſanguinit. & affinitate.
recte tradit Couarruuias in 4.2.p. cap.6. §.9. numero
11.in vltimis editionibus & Nauarrus conſ.3.qui filij ſint
legitimi,& Thom.Sanchez qui alios citat dict.libro 8.
diſpu.30. numer.12 Sed adhuc poſſunt ordinarij illas
expedire,etiam ſede Apoſtolica vacante, antequam
exeat reg.10. ſeu 11. Cancellariæ ſuper reualidatione
literarum prædeceſſoris gratiæ, & iuſtitiæ, infra an-
num conceſſarum.Nam gratia diſpenſationis per i-
pſum Papam cenſetur facta , eſt enim gratia ſingu-
laris,certa & determinata;cuius executio,& diſpen-
ſationis in eſſe deducto committitur , & mandatur
ordinariis,ita Hieronymus Paulus ſupra,Mayolus de
irregularitate l.4.cap.51.numer.6.Sylueſt.verb.gratia
numer.3.Tabiena.§.5.& Armilla numero 5.eodem ver-
bo.Enriquez in ſumm.l.7.cap.21.§.7.& l.12.capit.3.§.
10.& leg.14.cap.17.§.7. Man. Rodriguez quæſt.reg.1.
tom.q.9.art.1.& Clarius.2.tom.qu.46.art.7 P.Ledeſ-
ma in ſumm.de matrim.c.27.2.conclu.& Suarez 5.tom.
de cenſuris diſp.41. ſect.2.ad fi.& Tho.Sanch.d.nume-
ro 87.

313 Quamuis contrarium teneant Nauarrus† in Man.
Latino editionis anni 1584.capit.27.nume.253.& conſ.
3.de filiis presbyteror.numer.2.& conſ.2.num.1.de offic.
deleg.& cum eo Vgol.de irregular.c.62. in princ.n.6.
& Zerola ſupra,& Sairus de cenſuris lib.7.c.14.n.6.&
7.& videtur tenere Sarmiento de redditib.4.p.cap.4.
num.2.

314 Et quod dicunt Ioan.And.ad Specul.tit.de†diſpen-
ſat.§.dicendum.verſic.quid ſi is,ſub n.19.& Felin.in c.
licet vndique,in princip.de offic.deleg.Syluest. & Ant.
Gabr.n.6.vbi ſupra, & alij citati per Thom. Sanchez
ſupra n.86.quod facultas diſpenſandi cum certis per-
ſonis fauore illarum,expirat morte concedentis re-
integra, poteſt intelligi, quando ad contemplatio-
nem,ſeu fauorem diſpenſandorum alicui eſt conceſ-
ſa facultas ſimpliciter abſque mandato,& præcepto,
ſed faciendo eum voluntarium miniſtrum, & com-
miſſarium diſpenſationis faciendæ,ex Hieron. Pau-
lo,& Rebuffus ſupra , tunc enim cum pars non ha-
beat ius, vt ſecum diſpenſetur, ſed ſit in voluntate
commiſſarij diſpenſare,vel non,non poteſt dici gra-
tia facta,ſed facienda,quicquid dicat Enriquez d.lib.
12.c.3.§.10.& ita intelligit Th.Sanchez ſup. nu.87.&
89.

Tertio ex ſupradictis infertur,† quod licentia eli- 315
gendi confeſſarium data à Papa,vel Epiſcopo,ſeu pa-
rocho,non expirat morte concedentis,quia eſt gra-
tia facta ipſi pœnitenti,vt poſt Palud.in 4. diſt.17.q.
3.col.5 qui tamen id non dicit,tenet Nauarr.in capit.
placuit,de pœnitentia diſt.6.num.35.& à num.161. Di-
dacus in l. 1.tit.12.libro.3.ordin.q.36. Salcedo in praxi
crimin.Bernard. Diaz.capitulo 26.litera C.verſic poſt-
quam vero.ad fin.Enriquez in ſumm.lib.7.cap.21.§.6.
Eman.Rodriguez d.2.tom.quæſt.regul. quæſt. 46.art.
8.& Suarez.4.tom.de pœnitentia diſp.26.ſect.3. numero
7.Th.Sanchez dict.diſp.28.numero 75.& 93.& com-
pendium Bernardorum verb.abſolutio prima §.16.&
abſolutio.2.§.6.& poſt hæc Gonçalez d.gloſſ.12.nume-
ro 39.

Licet in licentia data per Epiſcopum, † ſeu alium 316
Papa inferiorem,contra teneant Abb. in c.fin. de off.
legati numer.9 Syluest.in ſumm.verb.confeſſor.1.quæſt.
7.& verb.indulgentia numer.16. Angel. verb.gratia.
§.3.& verb.indulgentia.§.7. Gomezius in tract. bre-
uium numero 26.Cordu.lib. 5.quæſt.36.Coſmas Phi-
liar.de offic.Sacerdotis.1.tom.1.p.libro 2. capit.24. ad
fin. quia dicunt eſſe præiudicatiuam Eccleſiæ. Sed
iſta ratio ceſſat,ex quo poteſt per ſucceſſorem reuo-
cari.

Quæ illatio † maxime, & ſine difficultate proce- 317
dit , quando licentia eligendi confeſſarium datur
acceſſoriæ ad indulgentiam , vt in Iubileis, tunc e-
nim ſicut gratia principalis indulgentiæ morte con-
cedentis non expirat , ita nec licentia eligendi con-
feſſarium acceſſoria,ex dict. capitulo ſi ſuper gratia. &
facit reg.acceſſorium libro ſexto &c. conſtitutus. de re-
ſcript.

Et quando datur in Bulla conceſſa fauore,†& con- 318
templatione principis, vt in Bulla Cruciata,quæ cō-
ceditur Regi pro expeditione belli contra infideles,
& ſic tanquam gratis facta ipſi Regi, non debet ex-
pirare morte concedentis.

Similiter etiam licentia † audiendi confeſſiones 319
ſeu facultas adminiſtrandi Sacramentum pœniten-
tiæ , data alicui Sacerdoti ipſius contemplatione à
Papa , ſeu Epiſcopo . non expirabit morte conce-
dentis,quia eſt gratia facta ipſi ſacerdoti,& ſic intrat
text.in d.c. ſi cui nulla 1.part.& in d.cap. ſi ſuper gra-
tia.

Quod procedit non ſolum quoad ſimplicem licen- 320
tiam,ſeu approbationem,& expoſitionem, † de qua
Concil.Trident.ſeſſ.23.de reformatione,cap.15. quæ
abſque dubio non expirat,extrauagant.inter cunctas,
de priuil.ver. vt autem quæ,quo ad hoc non eſt reuoca-
ta.Soto in 4.diſt.18.q.4.art.3.circa medium.Enriquez
in ſumm.lib.6 cap.6.§.7.Graſſis lib.1.cap.13.num.49.
P.Ledeſma in ſumm. de Sacramento pœnitentiæ, cap.
12.1.dub.circa fin.& Vega in Eſpeio de Curas,cap.11.
n.278.

Quia eſt mera † gratia,ſicut licentia , ſeu reue- 321
rendæ ad ſuſcipiendos ordines ab alieno Epiſcopo,
quæ

quæ non expirat morte concedentis , vt cum aliis
quos referunt tradunt Didacus Perez d.q.36.Salcedo
d.verſ.poſtquam vero.Ioan.Gutierrez pract. q. lib. 2.
q.75.num.5.& Canon.qu.lib.2.d.cap.17.& Marc. An-
ton.Genuen.in praxi Archiepiſcopalis curiæ Neapoli-
tanæ,cap.81.num.4.& cap.85.num.39.Thom.Sanchez
numero 83.& Gonçalez num.36. Sed etiam quoad de-
322 legationem , & commiſſionem † iuriſdictionis ad
abſoluendum , quæ etiam non expirat ex d.ratione.
Enriquez lib.7 cap.21.§.6.& Suarez d.ſect. 3. & Ge-
nuen.d.cap.85.num.39.Thom.Sanchez d. diſput. 28.
num.72. & compend.Bern.ſupra. Quamuis contra
teneant Palud.in.4.d.diſt.17.q.4.num.25.† D. Anto.
323 3.part.tit.17.cap.9.in fin.& Coſmas Philiarch.vbi ſu-
pra.

324 Nec obſtat , † quod iuriſdictio delegata expirat
morte delegantis re integra, c.gratum,c.relatum,c.li-
cet de offic.deleg.quia vt recte inquit Suarez ibi nu.5.
& 7.& Th.Sanch.d.n.72.iſta iura loquuntur de iu-
riſdictione fori contentioſi , quæ non datur in fa-
uorem ipſius iudicis,nec habet rationem gratiæ.ſed
tantum iuſtitiæ.hæc autem delegatio eſt iuriſdictio-
nis voluntariæ,& habet rationem gratiæ,ſicut etiam
in caſu d.c.ſi cui. nulla eſt delegatio iuriſdictionis
voluntariæ ad conferenda Beneficia,&c. & ita vide-
tur conſuetudine receptum, vt inquit Suarez ibid.
n.10.& Th.Sanchez d.n.72.

325 Et idem eſſet in licentia,ſeu iuriſdictione†alicui
data à parocho ad audien confeſſiones ſuorum ſub-
ditorum.Quamuis iuriſdictio ab eo delegata alicui
326 aſſumendo illum in Vicarium , † ſeu coadiutorem
ſuum expirare videatur morte parochi ; ſicut pote-
ſtas Vicarij Epiſcopi expirat mortuo Epiſcopo,
quia illa delegatio ſic facta tanquam Vicario , ſeu
coadiutori,non videtur gratia facta ipſi ſacerdoti,
&c.

327 Et etiam licentia,ſeu facultas audiendi † confeſ-
ſiones certarum perſonarum data alicui Sacerdoti,
etiam à Papa, fauore,& contemplatione ipſorū pœ-
nitentium expiraret morte concedentis,ad dicta ſu-
pra n.324.

328 Vltimo ex ſupradictis infertur,quod licentia , †
& facultas teſtandi conceſſa à Papa non expirat mor-
te concedentis re integra,vt contra Maria. Soc.Iun.
conſ 89.vol.1.docent Burſat.conſ.178.in princ.li.2.Na-
uarr. de redditib.q.3.nu.8.Et Sarmiento eod.tract. 4.
p.c.4.n.2.Granutius theoremate 13.Io.Gutier.d.lib. 2
pract.q.75.Fachineus lib.5.c.99.Eman.Rodr.d.q.46.
art.8.Molina de iuſt.1.tom.tract.2.diſpu.141.ad fi.Th.
Sanchez ſup.num.82 Gonçalez num.35.& Rota deciſ.
47.part.1.diuerſor.Et fuit dictum in vna Papien.fru-
ctuum 11.Febr.1601.coram D.Lancelloto, & tenet
iam Couarr. in cap.cum in officiis , de teſtamen. nu-
mero octauo in nouiſſimis editionibus,quamuis antea
ibi tenuiſſet cum Socino, cum quo videtur tenere
Mieres de maioritat.4.part.quæſt. decima numero no-
no.

329 Et ſimiliter licentia,& facultas faciendi † maio-
ratum à Rege alicui conceſſa , non expirat morte
concedētis re integra,vt eſt lex in terminis 43 Tau-
ri,& in noua recopilatione eſt l.2.tit.7.lib.5.vbi Do-
ctores Hiſpani. Et idem † erit indiſtincte in licen-
330 tia data per Regem ad extrahendum , ſeu alienan.
bona maioratus, etiamſi concedatur ſub nomine
ipſius Regis quicquid velit Mieres dict.q.10.ad fin.
quem videtur ſequi Gutierrez dict.lib.2.pract.q.74.
Quod procedit † etiamſi literæ dictæ licentiæ, &
331 facultatis , faciendi maioratum,ſeu teſtandi , aut a-
lienandi,non eſſent expeditæ, ex traditis per Felin.
in rub.de conſtitut.nu.5 & Decium,Ripam, & Bero-
ium ibi,& Seluam de Benef.3. part.q.22.num.3.Quā-
uis † in hoc contra teneat Molina de Hiſpanorū pri- 332
mog.lib.2.cap.7.num.64.quem ſequitur Matienço in
d.l.2.recopilatio.gloſſ.2.num.1.in fin.& ibidem Azeue-
do num.11.Velazquez de Auendanno in d.l.43. Tau-
ri gloſſ.1.nu.2 & gloſſ.2.Ioan.Gutierrez d. lib.2. pract.
quæſt.74.in princ.& q.75.num.2.& lib.2.cano.d.c.17.
n.14 & Eman.Rodriguez d. art.8. quia hæc gratia
non continet quid perfectum, ſed datur ad aliquid
faciendum.

Sed contra Molinam recte tenet alter † Molina 333
Theologus de iuſtitia.3.tom.diſput.599.num.6.quan-
do gratia eſt conceſſa non per miniſtros dependen-
tes à Principis ſubſcriptione , ſed per Principem
per ſolum verbum fiat,ſequitur Thom.Sanchez ſu-
pra d. lib.8.diſput.29.num.7.& Gonçalez d.gloſſ.12.à
numero 45. & ita gratiæ etiam ad aliquid faciendum
conceſſæ † per Papam, qui obiit ante expeditionem 334
literarum , expediuntur per ſucceſſorem in forma
rationi congruit,iuxta reg.9. Cancellariæ de literis in
forma rationi congruit expedien. vbi gloſſ. & Re-
buff. & Mandoſ. & Molina d. num. 6. & Gonçalez
num.48.

Et ſupradicta procedunt, ſiue licentia & gratia † 335
ſit conceſſa ex cauſa neceſſaria , & cum cauſæ cogni-
tione , ſiue ex cauſa voluntaria, & ſine cauſæ cogni-
tione , quicquid dicat Azeuedo in dict. leg. 2. nume-
ro 6.

Et de hac materia, in gratia, † vel mandatum ex- 336
piret morte concedentis, vide longam remiſſionem
Cenedi Collectanea 1. ad ſextū,& circa literas gratiæ
& iuſtitiæ, quæ expirant per mortem Papæ , viden-
da eſt d.reg.10.ſeu 11.Cancellariæ, ſuper reualidatio-
ne literarum prædeceſſorum gratiæ,& iuſtitiæ,infra
annum conceſſarum,& ibi gloſſ.& Rebuff. & Man-
doſ. & notat Gonçalez ſupra numero quinquaſimo-
primo & 52.

CAP. III.

De Executoribus literarum in forma bre-uis de capienda poſſeſſione.

SVMMARIA.

SVnt alij extraordinarij executores , nempe breuium de capienda poſſeſſione,num.1.quæ duplici modo ſolent concedi,vel nomine cameræ, vel ad fauorem literarum,n.2.& tenor breuis ponitur,nu.3 à qua formula parum diſtat ea quam ponit Mandoſ. num. 4.& breuis ad fauorem literarum,idem eſt tenor in ſubſtantia.&c.n.5.

Per conceſſionem breuium non contrauenitur decreto Concil.de prima inſtantia coram ordinariis tractāda, vt Greg.XIII.declarauit,& S.Cong.Concil.& cum agitur de Beneficiis reſeruatis,committitur cauſa in curia in prima inſtantia,& cum de literarum Apoſtolicarum intellectu tractatur,numero ſexto,ſeptimo, & octauo.

Dicta breuia regulariter,& de ſtilo,dantur ſolum ſuper Beneficiis reſeruatis,ſeu affectis à n.9.& n.11.ponitur reſolutio Rotæ.